

Argentinos "Žibutės" kurias šį šeštadienį, kovo 15 d. girdėsime Clevelande Dievo Motinos parapijos auditorijoje. J. Tamulaičio nuotr.

DIPLOMATŲ ŽAISMAS

Sakoma 'ne', bet kalbėtis norima toliau

Vytautas Meškauskas

Tikri ar gal išpūsti sovietų sunkumai Afganistane iš vienos pusės, JAV nenoras ir negalėjimas kovoti - iš kitos, sudarė labai palankią dirvą diplomatinei veiklai ir diplomatinių korespondentų fantazijai. Mes jau minėjome britų užsienio reikalų ministerio lordo Carringtono pasiūlymą Afganistaną neutralizuoti, tokiu būdu sudarant puikią progą sovietams 'su garbe' pasitraukti, ko - atsimename - taip labai norėjo amerikiečiai, įklimpe į Vietnamą. Bet ar sovietai, vos porą mėnesių pabuvę Afganistane, jaučiasi lygiai taip pat? Į tai sunku tiksliai atsakyti, tačiau su tam tikru pagrindu manoma, kad jie turėjo apsižiūrėti, jog neužtenka kontroliuoti miestus ir didesnius kelius tarp jų, bet reikia turėti visą kraštą savo saugumo tinkle. Tam reikia nemažai laiko. Net Lietuvoje, kur nėra tokių geografinių kliūčių kaip Afganistane, partizanų veikla tesėsi porą metų. Yra duomenų leidžiančių spėti, kad sovietai atitraukia iš Afganistano sunkiuosius tankus, bet į ten siunčia daugiau helikopterų ir pėstininkų. Be to manoma, jog Kremlius nesitiki tokio didelio pasipiktinimo iš Trečiojo Pasaulio pusės. Net dabartinė Indijos valdovė Indira Gandhi, kuri iš pradžių bandė sovietus teisinti, dabar, norėdama išlaikyti savo prestižą Trečiajam pasauliui, jau kiek pakeitė toną aiškindama, kad sovietai vis dėlto turėtų pasitraukti.

Pagaliau ir net prezidentas Carteris, nors sakosi pakeitęs savo nuomonę apie sovietus,

prašęs pas jį apsilankiusį vokiečių socialdemokratų partijos pirmininką Willy Brandtą, kuris turįs gerą vardą Kremliuje, pabandyti atstatyti pašnekėsius su Maskva. (Prieš kelis metus Pasaulio Banko prezidentas Robertas McNamara prašė Brandto sudaryti tarptautinę komisiją Šiaurės pramoningų valstybių santykiams su Pietų besivystančiomis šalimis išnagrinėti. Paskutinios dabar yra skolingos šiauriečiams 370 milijonų dolerių ir neaišku, kaip jos galėtų tą skolą atiduoti. Toji komisija dabar savo darbą pabaigė ir ta proga Brandtas buvo priimtas Carterio.)

Vasario 4 d. Brandtas buvo gavęs iš sovietų ambasado-

riaus Bonnoje Vladimiro Semjonovo nepasirašytą ir niekam neadresuotą kelių puslapių memorandumą vokiečių kalba, kuriame išdėstyta viskas, kas sovietams nepatiko Vakarų elgesyje, įskaitant ir norą isitaisyti Vakarų Europoje vidutinės distancijos raketas. Jei tą raštą skaitant sunku surasti apie ką dar galima būtų derėtis, du sakiniai jo pabaigoje sukėlė naujo intereso: 'Jau anksčiau buvo kalbėtasi sunkioje padėtyje. Tai pasirodė naudinga.' Anot Der Spiegel, sovietinis ambasadorius įsakmiai paklausęs Brandto, ar jis skaitęs paskutinius du sakinius. Brandtas atsakė: 'ir aš taip manau'. Važiuoti į Maskvą, nors ir kvietas, Brandtas

Milžinai ir nykštukai pagal Muencheno "Die Welt".

SOVIETŲ ATSTOVO ŽODŽIAI NEGALIOJA SOVIETIJAI...

JAV atstovas Jungtinės Tautos - Jerome J. Shestack, pristatė Sovietų laisvių varžymą Sovietų Sąjungoje, iškeliant lietuvių bei kitų tautybių kultūrinių teisių paneigimą.

Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių Komisijos sesijoje, kuri šiuo metu vyksta Zenevoje, Sovietų delegatas kritikavo JAV vyriausybės nusistatymą prieš Maskvoj ruošiamas olimpinės žaidynes. Jis pasakė, jog tokia JAV linija prieštarauja 15-tam straipsniui Ekonominio, Socialinio ir Kultūrinių Teisių Sutartyje, kuri garantuoja teisę laisvai dalyvauti kultūriniam gyvenime su galimybe užmegsti tarptautines pažintis.

Jerome Shestack kandžiai reagavo į šį Sovietų delegato pareiškimą, iškeldamas gyvenimo tikrovę Sovietų Sąjungoje. Shestack pasakė, kad lietuviams, latviams, ukrainiečiams, musulmonams, totoriams, žydams ir kitiems bus įdomu sužinoti, kad Tarybinė valdžia jiems pripažino šią naują teisę, būtent, kultūrinio gyvenimo laisvę. Jis pabrėžė, kad ši naujai Sovietų pripažinta teisė pradžiugins daugybę Sovietų piliečių, kurie jau seniai bando užmegsti bei palaikyti tarptautinius ryšius, bet iki šiol buvo valdžios jiems uždrausta dalyvauti tarptau-

tinės konferencijose. Shestack taip pat teigė, kad po tokio pareiškimo galima prileisti kad norintieji emigruoti moksliniais bei kultūrinio bendravimo tikslais, sovietų valdžios nebus trukdomi.

Shestack suabejojo, ar Sovietų Sąjungos gyventojai galės jo pasisakymus šiuo reikalu išgirsti, nors be abejojimo Sovietų delegato 'šviesios' pastabos bus Tarybinėje spaudoje visur skelbiamos.

Shestack taip pat priminė Sovietų delegatui už ką JAV verbuoja kitus kraštus boikotuoti Maskvoj ruošiamas olimpinės žaidynes, būtent, už Sovietų agresiją Afganistane. Shestack pageidavo, kad Sovietų delegatas perskaitytų Ekonominio, Socialinio ir Kultūrinių Teisių Sutarties 1-mąjį straipsnį prieš dėstant 15-to straipsnio reikšmę sesijos dalyviams. Pirmasis šio dokumento straipsnis garantuoja tautos apsisprendimo teisę, kurią, Shestack teigimu, Sovietai dabar iš Afganistano žmonių praktiškai atėmė.

Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių Komisijos 36-toji sesijos rezoliucija griežtai pasmerkė Sovietų agresiją Afganistane. (LIS)

VALSTYBĖS DEPARTAMENTAS APIE KELIONES Į LIETUVĄ

Jungtinio Pabaltiečių Komiteto atstovas lankėsi Valstybės departamente ir turėjo platesnį pasikalbėjimą su aukštu sovietų skyriaus valdininku.

Šis pareiškė, kad šiuo metu, kada JAV ir Sovietų Sąjungos santykiai yra įtempti, nebūtų rekomenduojama Amerikos pabaltiečiams lankytis Sovietų Sąjungoje ir jos okupuotose Pabaltijo kraštuose. Tuo labiau, kad naujasis Sovietų Sąjungos pilietybės įstatymas gali sukelti nenumatytų sunkumų.

Valstybės departamentas neparemia kai kurių keliamos minties, kad pabaltiečiai atsisakytų Sovietų Sąjungos pilietybės, nes toks žingsnis nesiderintų su JAV nepripažinimu Pabaltijo valstybių okupacijos.

Toliau Valstybės Departamento pareigūnas prisiminė V. Skuodžio areštą. Skuodys yra gimęs Chicagoje ir jo atvejis yra panašus į Simo Kudirkos atvejį. JAV vyriausybės įstaigos tuo pasiremdamos darys žygių Sovietų Sąjungoje šiuo reikalu. (ALT)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Staigus kongresmano Andersono prasiveržimas pirminiuose rinkimuose. — Naujas Carterio nesusigaudymas. — Po Rhodėzijos rinkimų: britai atidavė dar vieną kraštą komunizmui? — Kremliaus mįslė Afganistane.

Staigmena pereitos savaitės pirminiuose rinkimuose Massa chuset ir Vermont valstybėse buvo liberalaus respublikonų kongresmano John Anderson labai geras pasirodymas. Pirmoje - jis nuo daugiausiai balsų gavusio Bush atsiliko tik 932 balsais, antroje - tik vienu nuožmėniu atsiliko nuo ten pirmaujančio Reagan. Tokiu būdu Anderson jau tapo pusėtinai rimtu kandidatu. Zinia, abiejų valstybių balsuotojai toli gražu nėra būdingi visai Amerikai. Anderson gavo daug nepriklausomųjų balsų, tačiau respublikonai yra mažumos partija ir, jei rimtai nori laimėti rinkimus, turi patraukti nepriklausomuosius ir net dalį demokratų. O taip padaryti gali daugiau liberalus kandidatus, negu 'užkietėję' konservatyvai, nepaisant krašto nuotaikų pasikeitimo dešinio pusėn. Aplamai imant, respublikonų kandidatai, išskyrus gal Anderson, dar nebuvo pasirodę su patrauklia, konkrečia programa. Vien 'grįžimas į senus, gerus laikus' negali būti labai patrauklus, nes daugumas rinkėjų jaučia,

kad laikai vis dėlto pasikeitė ir istorijos laikrodžio atgal jau nepasuksi.

Tuo tarpu prezidentą Carterį, kuris, atrodo, be reikalo sutiko su JT gen sekretoriaus Waldheim idėja pasiūsti į Iraną 'tyrinėjimo komisiją' dar prieš paleidžiant įkaitus, vėl iš tiko nemalonus nesusipratimas. JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose balsavo už rezoliuciją, smerkiančią Izraelį už naujokynų steigimą arabų žemėje, įskaitant ir Jeruzalę. Izraelitai dėl to nusiminė, o arabai apsidžiaugė. Faktiniai toks JAV atstovo balsavimas buvo logiškas - JAV visą laiką smerkė tvirtinimą arabų žemėje, tačiau Vakarų Jeruzalė buvo Izraelio dalis jau nuo pat žydų valstybės įsteigimo, todėl tai turėjo būti rezoliucijoje išakmiai pasakyta, arba Jeruzalės vardas iš viso išleistas, nes faktinai rezoliuciją dabar iššaukė žydų kūrėjas Heron mieste. Jau po balsavimo Carteris pareiškė, kad neišleis Jeruzalės vardo - JAV iš tikro turėjo nuo balsavimo susilaikyti, tačiau JAV ambasadorius Donald McHenry nebuvo apie tai painformuotas. Kaltę už tai prisiėmė Valstybės Sekretorius Vance, bet tai nekalba nei už paties prezidento, nei jo administracijos sugebėjimą vesti užsienio politiką.

'Atidavė britai Rhodėziją komunistams, kaip Jugoslaviją, ant aukšinio padėklų?' - toks klausimas turi kilti paskaičius rinkimų rezultatus, kuriuose marksistas partizanų vad Robertas Mugabe gavo absoliučią daugumą, pravedė į seimą 56 (iš 100, kurių tarpe yra 20 baltųjų) atstovus. Atgal žiūrint dabar sunku patikėti, kad rinkimus galėjo laimėti metodistų vyskupas Muzoreva, kuris buvo susidėjęs su baltaisiais, tačiau partizanų nugalėti nepajėgė. Sukilus partiotinėms nuotaikoms negali laukti, kad buvęs prispaudėjas ir jo talkininkai būtų maloniai traktuojami. Ar neatsakė mūsų Valstybės Taryba nuo savo pačios išrinkto karaliaus Uracho, kuris net 'Tėve mūsų' lietuviškai buvo išmokęs, kai tik paaiškėjo, kad vokiečiai pralošia karą? Vienintelis argumentas, kad paskirtas ministeriu pirmininkas Mugabe stengsis rasti bendrą kalbą su baltaisiais ir kitais juodųjų vadais yra tas, kad tai jam pačiam apsimoka. Ūkiškai Rhodėzija, dabar Zimbabvė, yra labai pajėgus kraštas, galintis lyginti lengvai absorbuoti tuos 300,000 pabėgėlių, kurie tėvų neapleido per partizanų kovas, kurios pareikalavo net 20,000 aukų. Pats Mugabe atėjęs valdžion demokratišku keliu - kiek tai iš viso Afrikoje

įmanoma - tos santvarkos, rasit, ir toliau laikysis. Pirmieji jo pareiškimai po valdžios perėmimo skambėjo labai taikiai ir santūriai, jis net prašė baltųjų nebėgti, žadėdamas jiems geriausias sąlygas. Didžiausia kliūtis tačiau yra faktas, kad patys juodieji nėra vieningi, yra suskilę į įvairiausias gentis ir partijas, o blogiausia dėl užtrukusio partizaninio karo - iki dantų ginkluoti.

Iki rinkimų komentatoriai - prileidę Mugabės laimėjimą, bet ne absoliutų - bijojo, kad syki jį (Mugabę) iš valdžios išskyrus, vėl prasidės pilietinis karas. Jam tapus ministru primininku toji galimybė atkrito, tačiau ar visi iš tikro norės gyventi taikoje? Apklausi- nėjus 22,000 partizanų, kurie prieš rinkimus buvo internuoti stovyklose, paaiškėjo, kad daugumas jų nori ir toliau likti kariais, kad iš civilinio gyvenimo jie yra visai išsijunge. Bet ar Rhodėzijai reikalinga didelė armija? Nebent valdžioms verst britai, žinoma, gali pasiteisinti, kad alternatyvos nebuvo. Toliau tęsti karą reiškė tik stumti partizanus į komunistinį glėbį. Dabar partizanai ir jų vadai neturi būti niekam dėkingi - jie gavo valdžią ir galimybę patiems rasti kelią.

Ar sovietai apsidžiaugė Afganistane? Tą klausimą svarstydami The Economist klausia:

Kodėl rusai pradžioje pasiuntė tik 70,000 karių, kurių negalėjo užtekti ne tik viso krašto kontrolei, bet ir didesnių miestų? Kam jie leido stebėti Vakarų korespondentams valdžios perėmimą ir tik po to juos išvarė? Greičiausiai dėl to, kad sovietai tikėjo, kad pakeitė nekenčiamą Aminą Karmalių jie susilauks afganų šypsenų.

Kodėl sovietai į Afganistaną pasiuntė savo rezervistus iš mahometonų kraštų, kurie ten galėjo sustiprinti prisirišimą prie savo tikėjimo? Todėl, kad jie tikėjo, jog jų kariai galės rasti bendrą kalbą su čia buviais. Tie kariai dabar pakeičiami kitais iš pačios Rusijos (pagal Manchester Guardian, net iš Baltijos respublikų). Atrodo, kad rusai tikėjosi pagarbos, bet vietoje to susilaukė karšto vandens kibiro ant savo galvos.

Ta klaida Rusiją pastatė prieš pasirinkimą, kaip amerikiečius Vietname: eiti gilyn, ar trauktis. Tikras paradoksas - jei rusai ten ėjo bijodami, kad Islamas nesukeltų prieš juos jų pietinių respublikų gyventojų - jie trauktis negali. Jie negali pasirodyti bėga nuo kalnų gyventojų. Jiems patraukti būtų patogų tik tuo atveju, jei į Afganistaną jie nužygiavo progai pasitaikius praplatinti savo imperiją. Dabar

■ Iš kitos pusės

V. Rastenis Santaros-Šviesos 25 m. sukaktuviniame leidinyje pasakoja apie bandymus suliedinti ar bent suartinti liaudininkus su tautininkais, kurie atrodė linkę būti pusėtinai liberalūs, į saikingai liberalią ir plačiai sukalbamą išeivinės lietuvių visuomenės srovę. Tuo rei- kalu jis, kaip neoficialus tautininkų atstovas, buvęs pakviestas su Liudu Smulkščiu į vieną Santaros suvažiavimą. Padiskutuoti, argi negalėtų tos dvi grupės kaip nors susidraugauti. Žiūrint į ateitį, tai atrodė įmanoma, kliudė tačiau praeitis:

"Viskas, sako (Smulkštys), būtų nieko, jei ne ta gruodžio 17! Tas dalykas, sakė, liaudininkams kliudo ir kliudys pasitikėti tautininkų grįžimu prie demokratinų principų. Tada atsistojo Kostas Ostauskas... ir sako: — Ponai, ką jūs čia mums su ta gruodžio septyniolika! Mums čia tai maždaug tas pats, lyg apie žalgirio mūsų aiškintumėt... Taip ir pasibaigė diskusijos be konkrečių išvadų ir be konkrečių pasiekimų."

Skaitant tai vis didėjančios priešrinkiminės propagandos fone, užsimojimas neatrodo rimtas, nes kasdien matome kaip politikai apeina principus arba prie jų grįžta, jei to reikalauja momento nuotaikos. Ne kitaip buvo ir Lietuvoje. Prieš gruodžio 17-tąją buvo lapkričio 21-oji. Tą dieną buvo sušauktas susirinkimas išreikšti protestui prieš krašte vykstančią polonizaciją ir bolševizaciją. Po kalbų Liaudies Namuose turėta eiti į Karo Muziejaus sodelį. Eitynėn liaudininkų-socialdemokratų vyriausybė leidimo nedavė, o kai minia vis dėlto pasileido eiti, ji buvo raitosios policijos žiauriai išvaikyta. Pasipiktinimas buvo didelis ir seime, svarstant tuo reikalu įteiktos interpelacijos skubotumo klausimą, tautininkų atstovas A. Voldemaras taip sąmojingai gynė, šiandien sakytumėm — pagrindines žmonių teises:

"Ir šiandien mes stovime prieš dalyką, prieš vienintelį dalyką nepriklausomos Lietuvos istorijos gyvenime, dalyką, kuris visai negalimas visur kitur kultūriniame pasaulyje... Aš iš ten buvusių žmonių girdėjau, kad taip, policistai sužeisti, bet už tai, kad jie buvo kvailesni už savo arklius, kad jie vertė arklius eiti į publiką, o arkliai nėjo, stojosi piestu ir policistai nuo jų nugriuvo... Mes turime iš seimo tribūnos išgirsti, ar mūsų valdžia turi daugiau už policistų arklius proto, ar ne..."

Kad tas klausimas vėl neiškiltų, po perversmo tapęs ministeriu pirmininku Voldemaras pasilaikė karo stovį.

vm

Diplomatų žaismas...

(Atkelta iš 1 psl.)

reito pirmadienio vakare per televiziją, kad Prancūzija turinti keturis interesus: pačios Prancūzijos saugumą, taikos išlaikymą, Europos prestižo atgavimą ir prisidėjimą prie naujos, ant realių pagrindų paremtos, pasaulinės santvarkos. Afganistano klausimu Prancūzijos siekiai esą panašūs į Washingtono, tačiau Paryžiaus pageidautų kitokių metodų. Konkrečiai jis Afganistano klausimu siūlė: 1. Iš to krašto atitraukti visas svetimias kariuomenes; 2. Afganai turėtų turėti teisę patys apsispręsti; 3. Afganistanui turėtų būti suteiktas statusas, kuriuo nebūtų grasinama nė vienam kraštui ir neleistų jam virsti didžiųjų valstybių žaidimo kamuoliu, kas maždaug atitinka lordo Carringtono pasiūlymą.

Tokiu būdu diplomatai gali girtis atlikę savo pareigą: jie surado garbingą išeitį sovietų pasitraukimui iš Afganistano. Bet kas bus, jei Kremlius ja nepasinaudos? Ar ja pasinaudos tik skirtumams tarp amerikiečių ir europiečių sužadinti? Ar galų gale iš Afganistano tikrai pasitrauks - bet prieš tai suorganizavęs tvirtą satelitinę vyriausybę? I tuos klausimus niekas nežino atsakyti. Aišku tik tiek, kad kariauti tikrai niekas nenori, o nenorint - nesunku prieiti išvados, kad negali. Jei taip, Kremlius ir toliau turi laisvas rankas.

jiems reikia pasiūsti dar bent 50,000 karių, kad kontroliuotų didesnius miestus ir 300-400 tūkstančių karių viso krašto okupacijai. 1930 metais Rusija susitvarkė su daugiau milijonų savo mahometonų, negu visas Afganistanas turi gyventojų. Jie galėtų ir dabar taip padaryti, bet tai labai brangiai kaštuotų. Visų pir-

ma, tai sukeltų viso pasaulio mahometonus prieš juos. Ant- ra, atmesdami europiečių pasiūlymą Afganistaną neutralizuoti, jie išblaškytų dar visas likusias vilts į detentės egzistenciją. Trečia, Amerika ir jos šalininkai jaustųsi esą teisingi pradėję kol kas dar nesunkias sankcijas.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

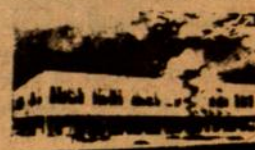
UŽ CERTIFIKATŲ MOKAME:

- 7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaitom įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

MEILĖ LIETUVAI

Po kiekvieno didesnio mūsų organizacijų suvažiavimo, pasirodo spaudoje eilė tų suvažiavimų vieningai priimtų rezoliucijų pačiais aktualiausiais gyvenamo laikotarpio klausimais. Skaitytojai vieni tam pritaria, kiti padiskutuoja, pakritikuoja ir užmiršta. Bet, ar tik tokia tėra visų rezoliucijų paskirtis? Ir taip dienos, mėnesiai ir metai lekia be sustojimo pirmyn, o visi nutarimai priimtos rezoliucijos guli stalčiuose laukdamos kito suvažiavimo, naujų svarstymų, kas vyksta retesniais laikotarpiais, po dviejų trijų ar daugiau metų. Per tą laiką iškyla bendrų - priimtų rezoliucijų liečiančių - klausimų, bet šių klausimų sprendėjai nebesimena tų nutarimų, ar samoningai, ima aiškinti visuomenei savo asmenišką nuomonę.

Siuo metu, kai JAV iškilo skirtingos nuomonės dėl prezidento Carterio pasiūlyto plano nedalyvauti Maskvoje vykstančiojo sporto olimpiadoje ir nevažiuoti kaip turistams į Maskvą, taip ir mūsų tarpe kilo įvairių nuomonių ir privačių diskusijų. Tokiu atveju visų akys krypta į lietuvių centrinius organizacijų bei institucijų organus.

VLIKas, pritardamas prez. Carter, kreipėsi į viso pasaulio lietuvių nevykti į olimpiadą Maskvoje, jeigu ten bus, nei į okupuotą Lietuvą. Tam pritarė ir spaudoje pasisakė LKVS 'Ramovė' New Yorko skyrius ir eilė kitų vietos organizacijų kitose vietose. Tačiau PLB, kaip jau skaitėme spaudoje, pasaulio lietuvių žiniai paskelbė šiuo požiūriu ir toliau laikytis 1974 metų White Plains Lietuvos laisvinimo veiksmų nutarimo.

Tokia pat mintis paskelbė PLJS-ga, dar aiškiau pabrėžiant būtinus ryšius su Lietuvos gyventojais, bei pageidavimą, kad į Lietuvą vykstantis jaunimas būtų geriau susipažinęs su ten esama okupacijos padėtimi.

Kyla klausimas, kurgi tas išeivijos jaunimas geriau susipažinęs, jei vienos mūsų organizacijos bei institucijos ir spaudoje padėti viazduoja vienaip, kitos priešingai. Prisimenant, kad visi nutarimai su rašomi bendrybėmis, pravartu į juos giliau pažvelgti.

Sąryšys su paskelbtu olimpiados Maskvoje boikotu dėl Afganistano agresijos, lietuviai sukruto įrodinėti, jog tai neturi nieko bendro su Lietuva ir todėl nėra reikalo atidėlioti kelionių ryšių plėtimui su pa-

vergtoji tėvynė gyvenančiais lietuviais. Tačiau ar reikalinga įrodinėti, kaip turime mylėti savo pavergtuosius brolius būti mylinčiais Lietuvą patriotais? Argi rastume bent vieną mūsų tarpe lietuvių, palikusių namus ir artimuosius, kuriam reiktų tokia meilė priminti. Tik visa bėda yra tame, kad meilė būna protinga, nai vi ir kartais visai klaidinga. O kalbant apie meilę pavergtam broliui lietuviui, gerai žinome, kad meilę demonstruoti galime tik dėka Lietuvos okupanto malonės: leido siuntiniais artimuosius šelpti - šelpėme kiek pajėgėm; pakėlė aukščiausias maitos kainas - mokėjom; atidarė geležinius vartus - pradėjom lankytis.

Ši karta, prasidėjus ginčams apie susilaikymą nuo lankymo, kyla ir kitas klausimas: kodėl? Jei prašome Amerikos vyriausybę pritarti mūsų siekimams išlaisvinti Lietuvą net nenurodę kaip, tai turime pritarti ir jų dabartiniam prašymui, kuris yra giminin-gas ir mūsų prašymui. O be to šią vasarą sueina 40 metų nuo Lietuvos okupacijos ir 110 metų nuo Lenino gimimo. Vilniaus Tiesą šias sukaktis jau skelbia. Sovietinis pavergėjas ruošiasi su didžiausiu triukšmu ir melaginga propaganda tai paminėti. Jie triumfuos ir skleis melą visam pasauliui, kaip tarybinė armija 'išvadavo' Lietuvą, kad lietuvių tauta tokios 'laimingos' sukakties proga reiškia dėkingumą Komunistų partijai, Didžiajai tarybų sąjungai, kad jų dėka suklestėjo ekonominis gyvenimas, sužydėjo kultūra ir t.t.

Jaunieji leniniečiai, spaliukai, komjaunuoliai deklamuos ir dainuos apie naujam gyvenimui prisikėlusį kraštą, kuris komunistų partijos nurodytu keliu tvirtai žengia į šviesesnę laimingą ateitį. Ir taip gražius žodžius prievarta skelbs vaikai, jaunuoliai ir visi, kaip buvo ir pirmojo okupacijos šventčiama gegužės 1-ji diena, daugeliui iš mūsų prievarta joje dalyvaujant. Jei lankytojai šiais metais savo noru ten dalyvaus, prieš klastingų liaupsinimų klausys, gal ne vienas ir į tribūną pakviestas bus - kaip jau yra buvę praeityje, spauda paprašys malonių išpūdžių apie šias šventes ir jei tokių negaus - patys pagražintai prirašys.

Apie lankytojų grįžusių į JAV tylą arba neigiamus išpūdžius jau dabar 'Gimtas Kraštas' priekaištauja, ypač Dirvai (1980.II.7).

Tokia savo krašto broliams

Olimpiniai rūpesčiai

Antanas Laukaitis

Australijoje, kaip ir Amerikoje, bei kituose Vakarų kraštuose, šiuo metu vyksta žodinė kova tarp vyriausybės, opozicijos ir paskirų sportinių ir olimpinių organizacijų. Ministras pirmininkas M. Fraser ir visa jo vyriausybė yra labai dideli Amerikos politikos rėmėjai ir yra labai griežtai pasisakę prieš sportininkų siuntimą į olimpiadą. Jis sustabdė vyriausybės duotą pusę milijono dolerių čekį paremti važiuojančius į Maskvą, jis pagrasino, kad valdiška oro linija Quantas neveiks sportininkų, kaip lygiai jis įsakė Australijos ambasadai Maskvoje daugiau nereprezentuoti Australijos bet kuriais olimpiniais reikalais. Tuo tarpu darbiečių partija, kuri šiuo metu yra opozicijoje, nors ir nepripažįsta sovietų invazijos į Afganistaną, nutarė remti vykstančius į Maskvos olimpiadą, sakydami kad sportas su politika neturi maišytis. Jie paskelbė specialų piniginių olimpinį fondą ir per unijas įsakė rinkti sportininkams aukas. Kalbant atvira, tai yra daugeliu atveju politinis manevras, nes neužilgo čia įvyks federaliniai vyriausybės rinkimai ir šiuo metu liberalai, su M. Fraser priekyje, yra dideli favoritai laimėti rinkimus.

Kaip viskas čia pasibaigs, tai šiuo metu yra neaišku, tačiau visi laukia galutinių rezultatų iš Amerikos. Melbourne, kur vyko 1956-ųjų metų olimpiada, yra pasisiūles surengti daugumą, kaip Amerikos prezidentas Carter yra išsireiškęs, Laisvųjų valstybių sporto žaidynių, kurios atstotų Maskvos olimpiadą. Tuo tarpu daugumas norėjusių, ir iš anksto užsisiūsiusių skristi į olimpiadą australų, atsiima savo depozitus ir į Maskvą nevyks.

Siuo metu, kai pasaulyje vyksta kontraversinė kova dėl olimpiados ir jos surengimo Maskvoje, Graikijos vyriausybė pasiūlė didžiulį žemės plotą, esantį netoli senosios Olimpiados vietovės, padarant šią vietą neutraliu Olimpiniu miestu. Ši vieta yra maždaug 8 kilometrai į vakarus nuo modernaus Olimpia miesto. Tai yra niekenu nevertinama ganyklų žemė, laukianti olimpinio pabučiavimo, kad joje atsi-

rodoma meilė gali suteikti jiems daugiau skausmo ir nusi-vylimo laisvę gyvenančiais lietuviais, nei laimės. O kalbant apie šiemetinį jaunimo lankymąsi, tai gali pakenkti ir jų ateičiai atliekant 'clearance' tarnyboms, kas taipgi jau yra ir praetyje įvykę.

Kai tauta jau 40 metų okupanto terorizuojama gyvena priespaudoje - daugeliui tautiečių atlikus Sibire žiauria vergija, kitiems ir dabar krašte atliekant, rizikuojant gyvybe, okupantui pasipriešinimo darbą - tai mums turėtų būti aišku ir lengva, gyvenant laisvėje, susilaikyti šiemet nuo visko kas bent kiek galėtų kenkti pavergtos tautos siekimams.

Emilija Cekienė

rastų olimpinis miestas. Sie 500 hektarų yra Graikijos vyriausybės pasiūlyti padaryti neutralų olimpinį miestą, kuris būtų nuolatinis olimpiadų miestas ir ištrauktų olimpinis žaidimus iš jau ne kartą pasitaikiusių politinių sunkumų. Daugumas pasaulio žymiųjų žmonių ir politikų, įskaitant ir Australijos ministrą pirmininką M. Fraser, mano, kad tai būtų pats geriausias dalykas sujungimui visų olimpiadose dalyvaujančių, nors politiniai ir kitaip galvojančių, valstybių. Tai yra tikrai romantiškas galvojimas, tačiau turintis tikrus istorinius pamatus. Šiandien barono Coubertin idealus galvojimas yra labai toli nuo tiesos, geriau sakant, maratoniskame atstume. Visi gerai žino kad ypatingai rytų Europos sportininkai, yra profesionalai gaudami iš savo vyriausybių atlyginimus ir kitas privilegijas. Bet argi senovės olimpiadose nebuvo tas pats? Įžymieji senovės olimpiadų varžovai taip pat buvo tuometiniai profesionalai, turėdami savo valdovų atskiras privilegijas ir už atsiėmus laimėjimus gaudami gerus atpildus.

Kaip ir dabar, taip ir senovėje, olimpiadų rengėjai turėjo nemažų finansinių sunkumų. Senovės Graikijoje buvo paskirtas specialus vyriausybės vadovas, kuris turėjo rūpintis visais olimpiadų finansiniais reikalais. Senoji Olimpijos vietovė buvo religinė dievo Dzeuso šventykla, stovinti tarp visų kitų Graikijos dievų šventovių. Ji buvo pastatyta labai gražioje vietoje, upės klonyje, apaugusiame didžiaisiais ažuolais ir pušimis, bei cikadomis. Tai buvo gražioji Graikijos senovėje. Šiandien toje vietoje yra tik apdul-keję šventyklos griuvėsiai, kuriuos dažnai aplanko gausūs viso pasaulio turistai ir kuriuose ir man pačiam teko lankytis prieš atvykstant į Montre-alio olimpiadą. Tai buvo mintyse sulyginimas senovės su dabartine moderniąja olimpiada, negalvojančią tada, kad gal būtų labai greitai, dėl politinių skirtumų, teks šią vietą padaryti nuolatine olimpiadų rengimų vietoje.

Pačios pirmosios 14-ka olimpiadų buvo gana paprastos ir jose būdavo tik viena pagrindinė bėgimo distancija - 200 metrų lenktynės. Tačiau pamažu olimpinės žaidynės vis augo ir didėjo - buvo įtraukta šokimai į tolį, disko ir ieties metimai, boksas, lenktynės su vėžimėliais, imtynės ir kt. Šios žaidynės buvo organizuojama ir pravedama didžiųjų žemvaldžių, kurie savo žemes turėjo prie netoli esančios Eli valstijos. Iš šių turtingųjų buvo parenkami ir varžybų teisėjai, kai lygiai jie ir paruošdavo pačius atletus. Norint dalyvauti olimpiadose, atletas privalėjo būti teisėtas graikų tėvų sūnus be jokio kriminalinio nusikaltimo ir oficialiai registruotas kaip pilietis savo gyvenamoje vietoje.

Tuo laiku vadinamieji barbarai, t.y. visi tie, kurie buvo ne graikai, vergai ir moterys,

olimpiadose dalyvauti negalėjo. Moterys, norėdamos pamatyti varžybas ir įeidamos į stadioną, rizikuodavo savo gyvybę būti nustumtos nuo Taipeono uolos. Varžybų dalyviai turėdavo treniruotis 10 mėnesių, prieš tai dalyvaujant specialiuose pratimuose, kurie būdavo mėnesį prieš olimpiadą, didžiosios šventyklos mankštų salėje. Dalyviai olimpiadose varžydavosi kaip individualūs asmenys, nereprezentuodami nei savo miesto, nei vietovės. Laimėtojų prizai būdavo palmės šaka ir laukinių alyvų vainikas, tačiau, grįžus namo, laimėtojai būdavo gerai atlyginami ir išgarsinami. Apie juos tų laikų garsieji poetai ir daininai parašydavo gražiausius savo kūrinius jie būdavo siunčiami į kitus miestus ir šalį reprezentuoti savą miestą ir net pačią Graikiją. Taip pat, už nemažą atlyginimą, jie dalyvaudavo mažesnėse sportinėse varžybose.

67 metais po Kristaus, kada Romą valdė imperatorius Neronas, jis taip pat vadovavo ir olimpiniais to meto žaidimams, į juos įvesdamas keletą naujų rungčių, iš kurių visas jis pats ir laimėjo. To laiko visi sportiniai įrengimai ir patogumai, palyginant jau su moderniosiomis olimpiadomis, buvo labai prasti. Iš viso buvo tik dvi maudyklos ir iki IV-to amžiaus prieš Kristų, visai nebuvo atletams nusirengimo ir apsigyvenimo pastatų. Žiūrovai turėdavo stovėti, kad galėtų pamatyti varžybas ir juos supdavo didžiuliai dulkių debesys ir daugybė musių. Tačiau tas nieko nereikšdavo ir, kaip tuo laiku išsireiškė garsusis graikų filosofas Epictetus, kad visi nepatogumai Olimpiadose negali nustelbti to pasigėrėjimo ir džiaugsmo matant šias neužmirštas varžybas.

Pradžioje dažnai pasitaikydavo nemažų finansinių trūkumų ir rengėjai turėdavo pajamų ieškoti iš tolimesniųjų turtingųjų graikų. Vėliau buvo pereita ir už pačios Graikijos ribų, finansinės paramos ieškant pas kitų kraštų valdovus ir turtuolius. Vienas iš tokių didelių rėmėjų buvo karalius Herodas iš senosios Palestinos. 12-tais metais prieš Kr. jis buvo išrinktas visų olimpinių žaidynių vadovu, nes tuo laiku ypatingai buvo sunkūs finansiniai laikai.

Grįžtant prie dabartinių laikų, kada jau ne pirmą kartą pasitaiko, kad į olimpiadas yra įveliami ir politika - kas prasidėjo jau nuo 1936 metų Berlyne ir, daugiau ar mažiau tęsiasi iki dabar - Tarptautinis Olimpinis Komitetas paskyrė penkių asmenų komitetą, kad šis išstudijuotų visas galimas olimpiadas rengti nuolatinei Graikijoje. Jie turi visą tai užbaigti iki 1981 metų ir savo raportą pateikti tuo laiku būsimam II-tam generaliniam olimpiniam kongrese, kuris įvyks Baden-Baden mieste.

Šį originalų Graikijos ministro pirmininko Karamanlis pasiūlymą, padarytą po sovietų invazijos į Afganistaną, kada visame pasaulyje užvirė pa-

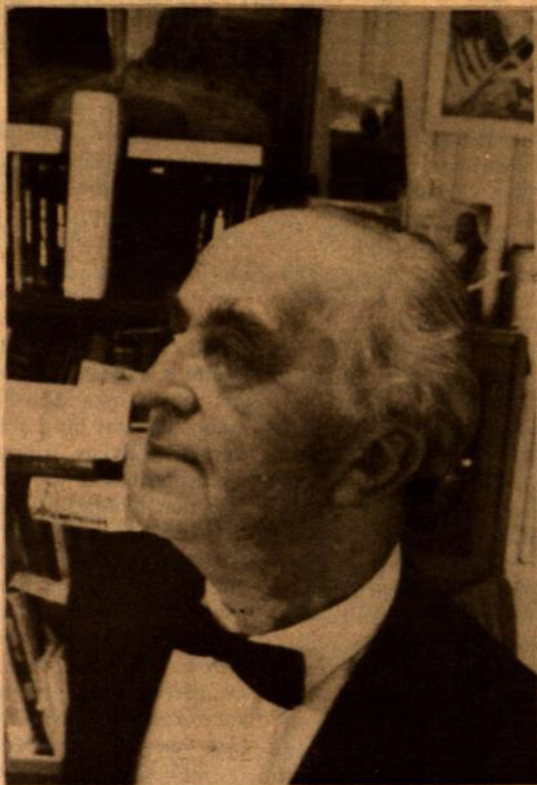
(Nukelta į 4 psl.)

Ev. liut. kun. Mertyno Preikšaičio netekus

Svetimų varpų gaudimas, ir vėl skelbia mums gūdžią žinią ir skaudų atsisveikinimą. Mirties angelo paskutinis pabučiavimas palietė evangelikų kleboną Los Angeles kun. Mertyną Preikšaitį ir Viešpats pasikvietė pas save amžinon dangiškon ramybėn vieną iš savo ištikimiausių tarnų.

M. Preikšaitis gimė 1908. VI. 21 Paberžių k., Tauragės v. ir apskr. pamaldžių lietuvių ev. liuterionių šeimoje. 1928 m. baigė komercijos mokyklą Tauragėje ir 1935 m. VDU evangelikų teologijos fakultetą Kaune, parašęs diplominį darbą "Tauragės ev. liut. parapijos istorija". 1937. VIII. 22 d. ordinuotas kunigu Sudarge. Ši ordinacija buvo, turbūt, pati iškilmingiausia mūsų nepriklausomybės metais. Joje dalyvavo mūsų tautos didysis mastytojas Vydūnas, Maž. Lietuvos patriarchas Martynas Jankus, keleta kunigų ir gán gausūs mūsų ev. choras iš Kauno. Man neįsivaizduojama įspūdį paliko tada Vydūno apmastymai apie dievnamį (mat, visos kalbos ir sveikinimai vyko šventoriuje priešais bažnyčią).

Kun. M. Preikšaitis klebonavo Sudarge iki 1941 m., 1941-44 m. Batakų ir 1944

A. A. kun. M. Preikšaitis

m. žem. Naumiesčio parapijose. 1944 m. pasitraukė į Vak. Vokietiją. Tremtyje dirbo pastoracinį darbą lietuvių evangelikų tarpe, organizuodamas evangelikų pamaldas, choras, mokyklas. 1946-47 m. gilino teologijos mokslus Gottingeno univ. 1946 m. savo lėšomis išleido M. Liuterio katekizmą (papildomai dar šį katekizmą suskubo išleisti vieną mėnesį prieš mirtį čia Los Angeles), 60 giesmių rinkinėlį ir religinį vaidinimą "Kalėdų Vaizdai". 1947 m. leido religinį laikraštėlį "Tiesos Balsa". 1949 m. atvyko į Chicago ir pradėjo organizuoti ev. parapiją. leido "Evangelijos žodį". 1955 m. persikėlė į Los Angeles ir čia įkūrė evangelikų parapiją ir nuo 1958 m. leido tikiškinį laikraštuką "Širdis Aukštyn". Lietuvoje rašė Keleiviję, Vaire, Pagalboje, Srovėje ir Lietuvos Aids religiniais, tautiniais ir kultūriniais klausimais. Priklausė Amerikos Lietuvių Tautinei S-gai.

Mirė 1980. I. 29 d. Los Angeles, ištiktas širdies smūgio. Palaidotas Forest Lawn Memorial kapinių kalnely, 1980. II. 2 d., dalyvaujant gausiam būriui katalikų ir evangelikų. Religinės apeigos atliko kun. W. H. Mess, St. Andrews para-

pijos klebonas, tai buv. JAV ambasadoriaus Lietuvai Dr. Noremo įsteigta parapija, kurios bažnyčioje ir mes dažnai rasdovome prieglaudą pasimelsti. Kun. Senjorui A. Trakiui negalint dalyvauti laidotuvėse, jo atsisveikinimą perskaitė Ed. Balceris, o dipl. teis. J. Kutra atsisveikino Protestantų S-gos ir visų kitų vardu. Nuširdžias užuojautas šeimai ir gedintiems parapijiečiam pareiškė gen. garbės konsulas V. Čekanauskas, R. Kat. parapijos klebonas prelatas Kučingis, ev. liut. latvių ir estų kunigai.

Tegu šeimai būna paguoda ir Tau, mielas Mertynai, atsisveikinimo malda šis pirmojo lietuviško laikraščio redaktoriaus F. Kelkio 1832 m. Sukurtas giesmės posmelis:

Jau saldžiai miegok,
Sėjes čia šviesybę;
Danguje dagok,
Jau per amžinybę.
Laimėje švytėk
Ir grožiu spindėk!

Ed. Balceris

ENGLISH SPEAKING COMPANION

For older woman in family situation guarantee 40 hour week. Must have own transportation. Salary negotiable. REFERENCES REQUIRED. CALL WEEK DAYS 216-831-3137 (9-11)

■ Laiškai Dirvai

DIDŽIAVAUSI MŪSŲ LIETUVIO PASIEKIMAIS

Kai aną penktadienio rytą dar mieguistas važiauvau į darbą, užsisukęs radiją iš WEAT stoties klausiausi muzikos, kuri buvo nu-traukta ir pranešėjas pasakė, kad dabar bus pusvalandžio reportažas iš NASSAU mokslinės įstaigos. Jau buvau besukęs į kitą stotį, nes techniškai-moksliški pranešimai, ypatingai tokį ankstyvą rytą, neperdaugiausiai mane domina. Bet staiga nugirdau minint mano gero pažįstamo clevelandiečio inž. dr. Algirdo Nasvyčio pavardę. Pavardė buvo labai gražiai lietuviškai ištarta.

Pranešėjas beveik 15 minučių kalbėjo apie dr. A. Nasvyčio nuopelnus ir jo atliktus darbus šiai svarbiai įstaigai, kuri jau eilę metų planuoja ir organizuoja skridimus į tolimiausias erdves ir įgalino žmogų pasiekti mėnulį, o dabar bando savo skraiduoliais pasiekti ir pačias tolimiausias planetas.

Kadangi šioje srityje neturiu nė mažiausio išsimokslinimo, tad ir negalėjau pilnai pasekti šio reportažo minčių, o ypatingai susigaudyti moksliniame var-dyne.

Pranešime buvo suminėti moksliški įvairūs patobulinimai, kuriuos inž. Nasvytis per eilę metų yra padaręs šioje srityje. Buvo įsakmiai pažymėta, kad transmisijos patobulinimas jau šiandien turi nepaprastai didelę tiek mokslinę tiek ekonominę reikšmę. Dr. A. Nasvytis savo moksliniais darbais yra atkreipęs daugelio šios šalies mokslininkų ir šios srities žinovų dėmesį. Jo moksliniai pranešimai jau keletą kartų buvo išklausyti šios šalies ir tarptautinėse konferencijose, o išradimų brėžiniai ir aprašymai dar nelabai senai buvo parodyti didžiulėje parodoje, kurios metu pats autorius turėjo progą juos apibudinti ir pasikeisti mintimis su šios srities žymiausiais žinovais. Pabaigai

pranešėjas pabrėžė, kad dr. A. Nasvytis ir dabar dar tęsia mokslinį darbą ir jo pasiekimai gali suvaidinti labai didelį vaidmenį šios šalies techninės pažangos atečiai.

Tiesiog susijaudinęs išklausiau šį netikėtą pranešimą apie mūsų iškilių tautietį ir mano gerą bičiulį dr. inž. Algirdą Nasvytį ir tik apgailestavau, kad nei vienu žodžiu nebuvo užsiminta apie jo lietuvišką kilmę.

Jonas Daugėla
Florida

KAM NEAIŠKU?

A. Juodvalkis straipsnyje "Remkime laisvinimo veiksmus" (Dirva, 1980 m. vasario 7 d.) rašo, kad "Dažnu atveju sunku atskirti kur baigiasi kultūra ir kur prasideda politika".

Kas gyvena Vakarų demokratinėje pasaulyje ir laikosi demokratinio pasaulėvalgos principų, tam yra visai aišku, kas yra politika ir kultūra. Tai yra įrašyta į konstitucijas, įstatymus; tai žino vyriausybės, parlamentai, teismai ir net mokesčių inspektorai.

Mūsų namiškiai net po jungu kovoja už tuos principus. Tik diktatoriai nepripažįsta jokio skirtumo tarp kultūros ir politikos, ir visus kiša į kalėjimus, net ir tuos, kurie dirba kultūrinį darbą.

Pavyzdžiui, visi sutinkame, kad p. Petkus ir kiti kenčia vien tik už kultūrinį darbą. Tai net bendruomenės vadovai pabrėžia, gindami p. Petkų ir kt. O atsi-grežę į mus, tie patys vadovai perša sąmoningai tą diktatūrinę pažiūrą, kad tarp politikos ir kultūros nėra jokio skirtumo.

Ar bendruomenės vadovai yra tiek buki ir negali suprasti kultūrinę bendruomenę versdami politine partija?

Balys Klovas
Beverly Shores

OPERATORS

Singer & Mellow, Section work, high prices, Union Shop, North Bergen N.J., 5711 Kennedy Blvd., 2nd fl., N. B. 201-854-7759. (7-10)

Olimpiniai rūpesčiai...

(Atkelta iš 3 psl.)

siptikinimo banga ir olimpiados Maskvoje boikotavimas, remia daugelis vakarų valstybių. Tarp remiančiųjų yra ir Tarptautinio Olimpino Komiteto pirmininkas lordas Killanin, kuris, kad "Mr. Karamanlis pasiūlymas vietovės su atskiromis teritorinėmis teisėmis Graikijoje yra labai originalus ir jis bus visapusiškai iš-tirtas ir gali būti, kad ateityje mes turėsime tik vieną vietą olimpiadoms - tai senąją Olim-pijos vietovę". Zinoma, patys graikai niekada nebus finansiniai pajėgūs įrengti toje vietoje visus modernius olimpinis pastatus ir stadionus, tačiau tą viską turės padengti paskiri olimpiniai kraštai. Ir, kaip pareiškia didžiųjų valstybių vadai, šios išlaidos nebus visiems perdidelės, ypatingai atsižvelgiant į tai, kad ateityje bus išvengta panašų dalykų, kaip dabar esama Maskvoje, nežinant ar bus viena olimpia da, ar dvi - tai yra raudona ir balta.

Ir, reik tikėtis, kad tuos, mano mintyse matomus dulkėtus laukus ir senosios Olimpados griuvėsius, vieną dieną pa-keis puikūs modernūs stadiona-i, suveda geriausius viso pa-saulio atletus į tas rungtis, kurias ir mes dar norime pa-matyti - dalyvaujant olimpia-dos be jokių suvaržymų ir nu-rodymų ką žmogus gali ir ko negali matyti ir daryti, ko, gaila, Maskvos olimpiadoje nėra.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

'PASAGA'

Alė Rūta

Ištrauka iš kelionės įspūdžių (Lietuvų knygos, kuriai autorė ieško leidėjo).

Atsitiko ir tai, ko nei sapnuoti nebūčiau išdrįsusi.

Prieš porą metų Pedagoginio instituto pirmos laidos kolegės Čikagoje atrašė man laišką prašydamos, kad sugalvočiau sveikinimą 40-ties metų tos laidos Institutą baigimo progai; girdi, Klaipėdoj bus anų kolegų suvažiavimas ir jubiliejaus paminėjimas. Sveikinimą parašiau, griežta okupantų atžvilgiu, liūdną mūsų likimo prisiminimą ir širdingą jausmą - dar gyviems kolegoms ir kolegėms, kurių dauguma jau pensijoj.

Po kiek laiko gavau ir aš Juozo M., to jubiliejaus paminėjimo organizatoriaus, laišką, kur buvau kviečiama suvažiuoti ir šventėje dalyvauti. Kur aš dalyvausiu! Nė nesapnavau, kad galėčiau šiuo metu tėvynę pasiekti, nė nenorėjau siekti - per užtvaras, pro įvairius leidimus ir sąlygas, pro okupantų malonę ... Prasidėjus laiškų pasikeitimui su Juozu M., gavau dar porą laiškų iš buvusių kolegų, gavau ir daugiau adresų. Buvo malonu gauti žinių iš seniai nematytų, negirdėtų žmonių, su kuriais vienoj auditorijoje (Klaipėdos aulėj) sėdėta, užrašai vesta, egzaminai laikyti. Mano ilgesys anų laikų ir anų žmonių dar labiau atbudo ir vis augo.

Bet prieš porą metų nebuvo man jokių galimybių į pavergtą tėvynę nuvykti, nei mano dvasinis nusiteikimas buvo dar palankus tokiam žygiui. Taigi, kviečiančiam kolegai Juozui M. tada atsakiau, kad į jubiliejinę šventę nuvykti nėra jokių vilčių.

Girdėjau, pora iš Amerikos kolegų nuvyko, bet neturėjusios galimybių Klaipėdos pasiekti, nei pirmosios laidos susitikimo šventėje dalyvauti. Mano sveikinimas (kiek 'su-

švelnintas' ir čikagiškių nusiųtas) buvęs kažkur, rodos, ne viešai, ne Klaipėdoj, perskaitytas, nežinau, visiems ar ne visiems šventės dalyviams.

Ir taip likimas lėmė, kad mano 'sapnas išsipildė': man atsirado galimybė pasiekti Vilnių. Prieš kelionę parašiau kolegai Juozui M. Jis nudžiugo ir žadėjo suvesti mane bent su dalimi likimo išblaškytų (dargyvų) kolegų. Gavau dar porą laiškų iš mokslo draugų, kur buvo irgi džiaugiamasi būsimu susitikimu. Juozas net laiške paminėjo susitikimo datą: liepos 31 dienos popietė. Kai jau atvykau į Vilnių, per seserį telefonu Juozas patikslino, kad susitikimas įvyks restorane 'Pasaga' - antradienio vakare.

Kai Stasys ir Kestutis mane palydėjo iki 'Gintaro', skubiai su jais atsisveikinau, nes jutau kad jau - laikas ... O buvau po ilgo pasivaikščiojimo, po jaudinančio ir varginančio laipiojimo į Gedimino kalną, po lėtų ir (galop) skubių žingsnių senojo Vilniaus gatvėmis - sušilusi, suplukusi; o reikėjo ir persirengti. Taigi, pamojusi ranka nueinančioms giminaičiams, skubiai žengiau į 'Gintaro' vestibulį, manydama bėgte užbėgti laiptais į savo kambarį - numerį 104, kad su skubčiais išsimaudyti ir persirengti labiau tinkamais vakarui drabužiais.

Bet nespėjau nei laiptų pasiekti ... Kažkas mane jau apkabino, pasigirdo triukšmas šūksniai, džiaugsmingas sveikinimas ... Apkabino tai Elytė K. - tuoj dailių jos veidelį atpažinau ... Išgirdau foto aparato traškėjimą ... Žiūriu, kad jaunas vyras vis taiko į mane, kad jau dvi ar trys foto nuotraukos terkstelėjusios ... Aš instinktyviai nūsiskau.

(Jau prieš kelionę apsispre-

džiau, kad jokie foto aparatai 'iš netyčių' manęs nepagaus, kad nuotraukų, be savo giminių, nenoriu, nes jos kartais padaromos propagandai ir įdamos į laikraščius - jų tikslams atsiekti. Ne, komunistai manęs už nosies nevedžios!)

Bet čia prišoko Juozas M. (matyt, pastebėjęs mano nūsiskimą) ir paaiškino:

'Nebijok, tai mano sūnus - prašytas fotografuoti!'

Nebebijojau. Foto aparatas traškėjo ir traškėjo. Pasirodė, kolegų jau susirinko į 'Gintaro' manęs pasiimti - pobūviui, kuris įvyks prie užsakytos vakarienės restorane.

Sveikinosi Elytė, Liucija, Regina ... Apsupo ir vyrai. Mano rankose atsirado puokštės didelių baltų ramunių ir kitokių gėlių.

(Toli kampe pamačiau V.B. 'Laiško jaunystei' heroję ...)

Jau sveikino ir dėkojo už akinius Emilija M.

'Ar tinka akiniai?' - Klausiau.

'Labai geril! Ačiū, ačiū ... - Ji man atrodė dabar visiškai kitokia, negu kai pirmą kartą pamačiau aerodrome. Graži, įdomi moteris ...

Jau kalbėjaisi su Prasauskaite, kuri taip pat atrodė kitaip, negu aerodrome. Čia šypsojos ir Liucija, čia sveikinosi keli kolegos, kuriuos ne iš karto pažinau. Tik Vl. T. - toks pat, kaip Institute atrodė; sakiau:

'Vladai, gyvensi virš šimto metų! Nes pas mus buvo pasklidę gandai, kad tu žuvel!'

Jis nieko neatsakė, tik šypsojosi. Ta šypsena parodė ir suvargusį veidą, ir išgyvenimus ...

Bučiavausi su visais, šypsojau, nors mačiau ne visus juos šypsantis; kai kurių akyse buvo ašaros, kitų veiduose - rimtis ir liūdesys.

Vilniaus senamiesčio detalė.

Po kelių minučių spontaniško susitikimo, susijaudinimų ir džiaugsmo, atspirašiau jų visų (keleliškai minučių) ir nulėčiau į viršų ...

Gėles tik suvilgiau vandeniui ir palikau prausykloje. Daiktai ir drabužiai liko padriki. Puoliau po vandens čiuokšle ...

(Ne, 'Gintaro' - mano kambario - nebuvo nei vonios, nei kitų prašmatnybių; bet kambario - jaukus, ir šilto vandens čiuokšlė labai pravarti ...)

Vos spėjus nusimaudyti, jau išgirdau beldimus į duris. Saukiau:

'Prašau palaukt! Kelias minutes ... Apsirengsiu.'

Puoliau tvarkytis. Viskas krito iš rankų. Drebjau iš susijaudinimo. Ir praeitą naktį buvau beveik visiškai neužmigusi; lengvai svaigo galva. Bet negi pasiduosiu silpnumui? Negi gulsiu ar ką, visi kai nekantriai laukia? Nes, pasirodė, kad jau kiek ir vėluoju ... Skubėjau.

Ir vėl beldimas. Klausiau:

'Kas čia?'

'Sofija.'

Na, jei Sofija (nežinojau, kas jį), tai galima ir įleisti; buvau pusiau apsirengusi ...

'Prašau įeiti!' - Ir tuoj atspirašėjau, kad nesu dar susitvarkius.

Veidas tikrai pažįstamas (viena iš kolegų), bet pavardės jokių būdu nebūčiau atspėjusi ... Apsikabinom. Jos akyse ašaros, bet tuoj - ir šypsena. Gėlės, dovana - graži medžio skulptūrėlė ... Tai esanti jos vyro kūryba. Pasakė pavardę aš tuoj vė užmiršau ... Laužiau galvą; kaip jos mergautinė pavardė? Sofija, tai Sofija ... Spėjau:

'Juk tu esi Nor...'

Pataikiau! Ji nudžiugo, ištarė pilnai (o aš nebūčiau užbai-

gusi, vis dar nežinojau visos pavardės, tik pradžią ...). Ir spontaniškai ėmė pasakotis ... Esas tai jos trečias vyras - menininkas, skulptorius. Mėgėjas ... (Bet skulptūrėlė neatrodė mėgėjiška! Daili, išraiški. Stilizuotas Rūpintojėlis ...) Ne seniai mane gavęs atžymėjimą Jos pirmas vyras dingęs be žinios, rodos, ištremtas ... Miręs ten, kankiniu ... Jos antras vyras - miręs tragiškai. Su šiuo - neseniai ... Suminėjo vaikus; rodos, ir sūnus tragiškai miręs ... Atsiduso giliai. Sofija. Ir jau vėl - šypsojos ... Pro ašaras, lyg saulė po audros ... Aukšta, daili, stamboko sudėjimo, trumpai kirptais šviesiais plaukais, dar beveik ne žilais ... Didelių mėlynų akių (daug mačiusių!), sultingų lūpų, gražaus apskrito veido ... Marga suknute, ji atrodė - kaip didelė marga vasaros plaštakė, įskridusi į mano kambarį ...

Ir vėl beldėsi į duris. Atėjo Elytė K., dar kažkas - su dova nėlėm, su gėlėm. Aš jau buvau baigusi rengtis ir puoštis ... Spontaniškai pasikalbėjimai ... Elytė padavė man laišką, pašnibždėjo:

'Tai nuo Bronės ... Ji negalėjo atvažiuot ...'

(Dar viena 'Laiško jaunystei' herojė, liūdno likimo žmogus.)

Traškėjo kalbos. Jos klausinėjo, jos pasakojo. Padrikai. Nebuvo imanoma intymiau atsiverti. Juk tai 'Gintaras', paženklintas kambarys ... Jos tai žinojo, ir aš žinojau.

(Bus daugiau)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Urugvajaus "Ažuolynas" šoka "Augo girioj ažuolėlis", pasipuošę sermėgomis ir rudinėmis. Jungtinis vienetas su "Žibutėmis" koncertuos Clevelande šį šeštadienį, kovo 15 d.

J. Tamulaičio nuotr.

Daytona Beach apylinkės lietuviai gražiai paminėjo Vasario 16

Ši jauna, bet gražiai sutarianti lietuvių kolonija kaskart vis daugiau ir daugiau ima rodyti gyvastigumo ir organizuotumo. Ruošiami minėjimai, šventiniai pobūviai, socialiniai subvymai.

Ir šiais metais vasario mėn. 16 d. Daytona Beach ir apylinkių Amerikos lietuvių klubo valdyba, vadovaujama pirmininko Antano Kašubos, suruošė kad ir kuklų, bet prasmingą Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą.

Ta proga svečias iš St. Petersburgo prel. Jonas Balkūnas Prince of Peace katalikų bažnyčioje, Ormond Beach, drauge su diakonu Ch. Karatnašovu šv. Mišias ir pasakė ypatingai gerą, Lietuvą liečiantį pamokslą.

Tuoju po pamaldų į Sweden House restorano salę iš plačiųjų šios kolonijos apylinkių — Daytona Beach, Ormond Beach, Deltonos, Palm Coast, Orange City, susirinko apie 80 žmonių, jų tarpe keletas svečių — iš Union Pier "Gintaro" vasarvietės savininkai Vikto-

rija ir Algirdas Karaičiai, iš Detroito fabriko savininkai Danutė ir Leonas Petroniai, Baronaitienė ir keletas iš Kanados.

Klubo pirmininkas Antanas Kašuba pasveikinęs minėjimo dalyvius pristatė Lietuvių Bendruomenės vieną iš kūrėjų prel. Joną Balkūną, kuris tarė kiek ilgesnį žodį. Žodis taiklus, liečiantis mūsų veiksmų paskirtį, nesantaikas, kviečias į bendrą, sutartiną darbą, vedant kovą prieš okupantą ir vaduojant Lietuvą.

Tenka nuoširdžiai pasidžiaugti šios kolonijos solidarumu ir dosnumu. Palyginant negausus dalyvių skaičius, vertindamas mūsų veiksmų darbus, vadovaujamiesi laisvo apsisprendimo teise, suaukojo: Lietuvii Bendruomenei 209 dol., VLIKui 176 dlo. ir ALTai 125 dol.

NAUJA KLUBO TARYBA

Pagal veikiančius klubo nuostatus, kasmet renkama klubo taryba iš 7 asmenų, o ši išsirenka pirmininką ir sudaro valdybą.

Metinis klubo narių susirinkimas įvyko tuoju po Vasario 16 minėjimo ir po bendrų pietų. Klubo pirmininkas Antanas Kašuba pasidžiaugė gausiu dalyvių skaičiumi ir susirinkimui vadovauti pakvietė Vytautą Abraitį ir sekretorium Jurgį Janušaitį.

Valdybos nariai — vicepirmininkas renginių reikalams — Juozas Bartkus, vicepirm. — Bernadeta Colee, sekretorė — dr. Serapina Sukarevičienė ir tarybos nariai — Vytautas Abraitis ir Helen Vainiūnienė padarė trumpus, savo srities veiklos pranešimus.

Dr. S. Sukarevičienė perskaitė praėjusio narių susirinkimo protokolą, o Bernadeta Colee Floridos gubernatoriaus Vasario 16 d. proga išleista proklamaciją. Visi valdybos ir tarybos nariai savo darbo srityse dirbo nuoširdžiai, ruošiant minėjimus ir kitus renginius. Išsamų metinės klubo veiklos apžvalgą padarė pats valdybos pirmininkas Antanas Kašuba.

Revizijos komisijos ir iždininko A. Gapučio vardu išsamų pranešimą padarė Povilas Bložis. Atskaitomybė vedama tvarkingai. Revizijos komisija siūlė iš-

reikšti padėką valdybai ir tarybos direktoriams.

Nominacijų komisijos vardu kalbėjo Adolfas Andriulis ir susirinkimui į naują klubo tarybą bei kontrolės komisiją pristatė sekančius asmenis: Tarybon — Vytautą Abraitį, Algirdą Alksninį, Juozą Bartkų, Bernadeta Colee, Petkaitį, dail. Juozą Sodaitį ir dr. Serapiną Sukarevičienę. Revizijos komisijon — Povilą Bložį, Juozą Brazį ir Andrėjū Buženą. (Į naują tarybą nesutiko įeiti buv. klubo pirmininkas Antanas Kašuba ir iždininkas A. Gaputis).

Susirinkimas visus pasiūlytus kandidatus vienbalsiai išrinko sekančiai kadencijai.

Adolfas Andriulis prieš šį susirinkimą buvo sukviestas keliolika klubo narių pastudijuoti galimybės klubui įsigyti nuosavus namus.

Šiame susirinkime šį reikalą aptarė Jurgis Janušaitis. Jis paryškino klubo reikalingumą šiai augančiai lietuvių kolonijai, bei trumpomis užuominomis žvelgė į šios kolonijos ateitį. Susirinkimas dauguma balsų tokiame sumanymui pritarė ir išrinko komisiją iš Adolfo Andriulio, Vytauto Abraičio, Algirdo Alksninio, Juozo Bartkaus, Povilo Bložio, Jurgio Janušaičio, Antano Kašubos, Mykolo Jagučio, P. Povilaičio, Vytenio Ramanauskonauskos, kuri dirbs klubo valdybos žinoje, studijuos nuosavybės įsigijimo galimumus ir studiją patieks metiniam narių susirinkimui.

P. Kudulis kėlė klausimą, ar nevertėtų užmiestyje įsigyti nebrangią farmą ir ten kurti lietuvių centrą. Ramanauskienė siūlė valdybai ištirti galimybes įsigyti kapinėse ir lietuviams laidojimosi vietą.

Padėką taip pat priklausio darbušioms Jadvygai Bartkienei, Onai Zdaržinskienei, dr. S. Sukarevičienei, J. Bartkui, A. Alksniniui, H. Vainiūnienei ir kit., kurie minėjime ir susirinkime tal-

kino aukų rinkime, ir tvarkydami kitus reikalus.

Tikimasi, kad į šią koloniją kaskart kelsis vis daugiau lietuvių šeimų. Klubas turi apie 125 narius.

J. Janušaitis

PALM BEACH LIETUVIŲ KLUBO VEIKLA

Paskutiniajame pereinamųjų metų susirinkime klubo atstovas Jonas Daugėla padarė platų pranešimą apie Clevelande įvykusį Amerikos Lietuvių penkioliktąjį kongresą. Susirinkusieji šį išsamų pranešimą ne tik dėmesingai išlausė, bet ir gyvai pasikeitė mintimis bei padarė kai kuriuos pageidavimus, kuriuos klubo valdyba perduos ALTai. Taip pat šiame susirinkime buvo aptarti ir klubo organizaciniai reikalai. Nutarta klubo valdybą: pirm. V. Mickus, ižd. R. Valotka, sekr. J. Daugėlienė palikti tą pačią ir kitiems metams.

Pirmajame šių metų susirinkime buvo paminėta Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 62 metų sukaktis. Buvo parengtas šiai progai pritaikintas žodžio, muzikos ir dainos montažas, kurio programa susirinkusiems paliko giliai jaudinantį prisiminimą. Tautos vadavimo reikalams buvo surinkta \$269.00 aukų, kurių didžioji dalis, aukotojų pageidavimu, liko perduota VLIKui. Taip pat susirinkimas įgalino valdybą iš klubo išduoti paremti lietuvišką spaudą. Susirinkusieji apsvaistė klubo ateities veiklos planus.

Visi klubo susirinkimai tradiciškai yra užbaigiami kukliomis vaišėmis, kurias parengia klubo ponios. (jd)

FOREMAN

With 5 years experience. Challenging position with progressive industrial metal fabricating firm. Principally job shop operation specializing in blow pipe work and heavier sheet metal contracting for industry. Well equipped, successful, 130 employee, open shop. Actual experience in similar plant a necessity. Leadership, dedication and ingenuity are prerequisites. ALSO NEEDED

EXPERIENCED BLOW PIPE INSTALLERS

Salary open. Good benefits. Address resume to:

GEORGE MILLER

BOX 12748
MEMPHIS, TENN. 38112
OR CALL 901-452-5200
9 a.m. to 5 p.m.

(9-19)

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Tel.: 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland, Ohio 44184 — 5689 State Rd.	(216) 845-6078
Chester, Pa. 19013 — 2819 W. 3 St.	215-497-2382
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Forest Hills, N. Y. 11375 — 69-40 Fleet St.	212-268-1594
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 2, N. Y. — 324 E. 9 St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19128 — 1013 N. Marshall St.	215-WA-5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8776
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Lakewood, N. J. 08701 — 234 Second St.	363-0494
Herkimer, N. Y. — McKennan Rd.	315-866-3939

ELECTRICAL TROUBLE SHOOTER MAINTENANCE ELECTRICIAN

EXPANDING GRAND PRAIRIE PLANT HAS IMMEDIATE OPENINGS
FOR THE FOLLOWING POSITIONS:

ELECTRICAL TROUBLE SHOOTER

TO \$22,000

NO LAYOFFS
4 DAYS SHIFT

NEED INDIVIDUAL TO TROUBLE SHOOT & MAINTAIN SOLID STATE D.C. DRIVES, SEQUENCE CONTROLS AND RELAY LOGIC CIRCUITS. BROAD ELECTRICITY & ELECTRICAL BACKGROUND REQUIRED.

SALARY TO \$25,000 WITH OVERTIME. GOOD CLEAN WORKING CONDITIONS.

MAINTENANCE ELETRICIAN

TO \$22,000

NO LAYOFFS
4 DAYS SHIFT

NEED EXPERIENCED MAINTENANCE ELECTRICIAN WITH WORKING KNOWLEDGE OF POWER & CONTROL SYSTEMS. D.C. EXPERIENCED HELPFUL. NIGHT MECHANICAL DUTIES. SALARY TO \$22,000 WITH OVERTIME. GOOD CLEAN WORKING CONDITIONS.

FOR MORE INFORMATION & INTERVIEW:

Call Jim Overby: at 214-647-4374

POLY-AMERICA INC.

2000 W. MARSHALL ROAD

GRAND PRAIRIE, TEXAS 75051

EOE M/F

(11-17)

Dr. Dovas Zaunius (3)

Dr. Albertas Gerutis

'Dabarties' laikraštyje

Toliau V. Banaitis rašė: "Ak, patyrėm ta-
da, kas yra teroras, ir išryškėjo, kurie yra
tikri draugai. Visi tokie pamaldūs, padorūs ir
teisingi lietuvininkai ir nelietuvininkai kaimy-
nai mūsų nebenorėjo pažinti ir pro mūsų namus
dūmė, kaip padegtais skvernais. Stikloriai lan-
gų nedėjo — iš baimės, staliai durų netaisė —
iš baimės, maisto pirkti nedavė — iš baimės
ir vis iš baimės. Tik vienais neapsirikome —
Zauniais. Kad ir gyveno jie apie 30 kilometrų
nuo miesto, žinojo, kas darėsi su Tilžės lietu-
viais aną 1935 m. rudens naktį. Jau kitą rytą
mums atvežė didelį kepalą ruginės duonos ir
gardaus pieno. Retai taip skaniai bevalgė-
me. Jie nesibijojo ir nesigėdino" ("Santarvė"
1956/2).

3. "Dabarties" laikraštyje

Ilgijęs brandos atestatą, Zaunius pasirinko
teisės studijas ir lankė Muencheno, Hallės, Ber-
lyno ir Karaliaučiaus universitetus. Tuo tarpu
jau buvo kilęs pirmasis pasaulinis karas. Iš
Zauniaus disertacijos, apie kurią dar bus kal-
bama, sužinome, kad jis, karui prasidėjus, 1914
m. rugpiūčio mėnesį įstojo savanoriu į vokiečių
kariuomenę. 1915 m. lapkričio mėn. jis gavo
atostogų ir Karaliaučiuje išlaikė referendumo
kvotimus. Bostoniškoje "Lietuvių Enciklope-
dijoje" referendumo sąvoka nusakoma šitaip:
"Vokietijos teismų santvarkoje (ir Klaipėdos
krašto teismuose) iki 1945 — teisininkas, bai-
gęs teisių fak., išlaikęs pirmuosius valstybinius
juridinius egzaminus ir einąs 3 metų stažą aukš-
tesniuose ir žemesniuose teismuose, administra-
cinėse įstaigose, prokuroro ir advokatų įstaigo-
se. Atlikęs šį 3 metų stažą, r. laiko antruosius
valstybinius juridinius egzaminus ir po to jau
gali būti skiriamas teisėju, prokuroru arba ad-
vokatu".

Pradėjęs ruošti disertaciją, bet dėl karo
darbą nutraukė. 1916 m. rudenį paskirtas į vo-
kiečių kariuomenės užimtą Lietuvą, Zaunius
pradėjo dirbti vokiečių leidžiamame lietuviams
laikraštyje "Dabartis". Laikraščio atsakingo
redaktoriaus pareigas iki 1917 metų ėjo Prūsijos
landtago (parlamento) narys Dr. V. Stepu-
taitis, Mažosios Lietuvos dvarininkas, savaime
pasidaręs vokiečių politikos įrankiu, bet jautė-
sis lietuviu, tačiau be tautinio apsisprendimo.
"Dabartyje" dirbo nemaža Mažosios Lietuvos
lietuvių, kaip karo metu mobilizuoti kariai, pri-
skirti ar tai prie redakcijos, ar tai prie admini-
stracijos.

Dirbdamas "Dabarties" redakcijoje, Zau-
nius vėl pradėjo rašyti disertaciją daktaro laips-
niui gauti. Tas laipsnis jam Karaliaučiaus uni-
versitete suteiktas 1917 m. liepos 26 d.

Disertacijos temą Zaunius pasirinko iš bau-
džiamosios ir civilinės teisės tarpusavio santy-
kio: Inwieweit ist der Strafrichter an praejudi-
zielle Entscheidungen des Zivilrichters gebun-
den? (Kiek teisėjas baudžiamojo byloje suriš-
tas teisėjo civilinėje byloje prejudikuojančių
sprendimų?). Kai Dr. Zaunius 1930 m. pavasarį
man perleido savo studentiškas knygas, jis
man padovanojo ir savo disertaciją. Ją išlaikiau
iki šios dienos ir, rašydamas nun apie jos au-
torių, turiu knygą prieš save. Ji atspausdinta
1918 m. vokiečių rytų karo vadovybės (Ober-
befehlshaber Ob. Ost) spaustuvėje Kaune. Pa-
gal karo cenzūros nuostatus, pridėta pastaba,
kad knyga leidžiama platinti visoje "Oberbe-
fehlshaber Ost" teritorijoje.

Pats disertacijos turinys nagrinėja pro-
blemą, kuri gali įdomiai tik specialistą, todėl
ties ja šioje vietoje nesustosiu. Įvade į diserta-
ciją autorius paaiškina, kad jam tekę rašyti
karo metu sąlygomis ir tik atliekamomis nuo
tiesioginių pareigų valandomis. Be abejo, tokios
sąlygos reikalavo iš autoriaus sugebėjimo
tinkamai disponuoti savo laiku ir nuosekliai
koncentruotis pasistatytam tikslui pasiekti. Tai
savybės, kurios Zauniui buvo būdingos taip pat
tolesniuose darbuose, kai jis nuėjo atsikėlusios
Lietuvos valstybės kelias.

Berlyne buvo leidžiamas apsišvietusiems
skaitytojams skirtas liberalinės pakraipos dien-
raštis "Vossische Zeitung". Jį leido žydų tau-
tybės savininkų Ullsteinų firma. Tarp kitų, daž-
niausiai žydų tautybės, bendradarbių buvo Im-
manuel Birnbaum. Kilimo iš Karaliaučiaus (jo
tėvas buvo muzikos profesorius), minėtasis
Birnbaum specializavosi Rytų Europos politi-
koje ir ilgus metus išbuvo to dienraščio kores-
pondentu Varšuvoje, bet pažino ir Baltijos
valstybes, nes dažnai atvažiuodavo, pav., į Lie-
tuvą. Būdamas Kaune, jis aplankydavo užsienių
reikalų ministrą Zaunį, su kuriuo drauge stu-
dijavo Karaliaučiaus universitete. Per vieną to-
kį susitikimą 1929 ar 1930 metais Birnbaum
"Vossische Zeitung" paskelbė ilgą straipsnį apie
Lietuvą ir apie savo susitikimą su Zaunium.
Pasikalbėjimo metu Zaunius išsitarė Birnbau-
mui, kad lietuvių tauta dar nesanti "išbaigta",
nes nuo jos atplėštas Vilniaus kraštas su sos-
tine. Kai jis, Zaunius, kartais apsilankęs Lie-
tuvos pasieniu su Rytprūsiais, jis girdys tary-
tum "nugrimdsusių varpų" garsus: Tilžė, Ra-
gainė, Gumbinė, Įsrutis!

Tas "Vossische Zeitung" straipsnis man
gerai įstrigo atmintin, bet, deja, neturiu jo au-
tentinio teksto. Kai rašiau iš Ženevos 1940 me-
tais nekrologą apie a. a. Dovą Zaunį, pavadi-
navau velionį "nugrimdsusių varpų krašto sūnu-
mi", prisimindamas jo paties pasisakymus vo-
kiečių žurnalistui.

Jau po antrojo pasaulinio karo patyriau,
kad I. Birnbaum (nacių valdymo metu kaip
žydą radęs prieglobstį emigracijoje švedijoje)
dirba kaip užsienio skyriaus redaktorius stam-
biame dienaštyje "Sueddeutsche Zeitung"
Muenchene. Būdamas Bavarijos sostinėje, 1971
m. kovo mėnesį aplankiau Birnbaumą jo redak-
cijoje. Tikėjausi, kad jis turės savo straipsnio
iškarpa iš prieškarinių laikų. Bet mano viltis
neišsipildė. Būdinga, kad Vokietijoje po karo
nepaprastai sunku surasti vokiečių laikraščių
komplektus iš ankstyvesniųjų laikų. Pasak
Birnbaum, jis girdėjęs, kad "Vossische Zei-
tung" komplektas esąs Berlyne. Tenka atsiminti,
kad nacionalsocialistų laikais žydų leistoji
spauda buvo sustabdyta ir jos komplektai su-
naikinti. O Mažosios Lietuvos lietuvių leidiniai
nebuvo komplektuojami net Rytprūsių bibliote-
kose! Į tai mano dėmesį atkreipė mano Berlyno
laikų studijų draugas, būsimasis istorijos pro-
fesorius Zenonas Ivinskis, savo laiku rašęs
Karaliaučiuje sukaupuose archyvuose.

Mano pasikalbėjimo su juo metu I. Birn-
baum papasakojo apie savo studijų draugą Do-
vą Zaunį. Birnbaum pasirodė gerai orientuotas
apie lietuvių problemas Mažojoje Lietuvoje,
nusimanė apie krašto praeitį. Jis net lankęs
Karaliaučiuje pamaldas lietuvių kalba karius,
pažinęs prof. A. Bezzenbergerį (žinomą Rytų
Prūsijos praeities tyrinėtoją, lietuvių ir prūsų
kalbų žinovą), J. K. Sembritzkį (Rytprūsių mo-
žūrą, rašiusį apie Prūsų Lietuvą ir jos gyventojus,
ypač apie būsimąjį Klaipėdos kraštą), jis
buvo susipažinęs su Donelaičio ir Rėzos veika-
lais. Bet, kaip ir daugelis ano meto vokiečių,
Birnbaum manęs, kad Mažosios Lietuvos lietu-
vių tautinis judėjimas neinau toliau — folkloro.

Studentaudamas Karaliaučiuje 1912-13 me-
tų žiemos semestre, Zaunius įstojo į Koenigs-
berger Freie Studentenschaft", liberalinę stu-
dentų organizaciją. Jos narys buvęs ir Birn-
baum. Zaunius užimponavęs studentams ir bu-
vęs pasiūlytas į pirmininkus. Tačiau Zaunius
atsikalbinėjęs, kad jis toms pareigoms netin-
kas, nes jis nesąs vokiečiai, o lietuviai. Kiti stu-
dentai sutikę tokį pareiškimą su nuostaba, kai
kas net su pašaipą, nes kas galėjęs prileisti,
kad Rytprūsių gyventojas galėtų save laikyti ne
vokiečiu?

Zaunius dar pastebėjęs, kad jo tėvas už lie-
tuviškumą buvęs kalintas. Pasak jo, studentai
dar patirsią, kad Prūsų lietuvių tautinis judė-
jimas einąs daug giliau, nekaip paprastai ma-
noma. Šiaip gi kiti studentai buvę šį tą gir-

dėję apie lietuvių tautinę veiklą anapus sienos,
Rusijos Lietuvoje, bet nieko nežinoję apie lie-
tuvių tautinį atgimimą Rytprūsioje.

Kaip minėjau, studentas Zaunius taip kal-
bėjęs 1912-13 metų žiemos semestre. Birnbaum
nūn man 1971 metais savo dienraščio redakto-
riaus kambaryje prisipažino, jog tolesni įvykiai
parodė, kad Dovas Zaunius buvęs teisus.

Nepaisydami Zauniaus pasisakymo, kad jis
esąs lietuvis, o ne vokiečiai, Karaliaučiaus "Freie
Studentenschaft" nariai išrinkę jį savo pirmi-
ninku ir jis gerai atlikęs jam pavestas pareigas.

Kai 1929 (ar 1930?) metais Birnbaum ap-
lankęs Zaunį kaip Lietuvos užsienių reikalų
ministrą, jis priėmęs lankytoją kaip seną bi-
čiulį ir, tarp kita, prašęs jį, kad savo straips-
nyje paminėtų aną epizodą iš Karaliaučiaus stu-
dentavimo laikų, kad dėl lietuviškumo nerinktų
organizacijos pirmininku. Birnbaum tai padaręs.

Iš įvairių šaltinių žinoma, kad tarybine
tvarka prie "Dabarties" prikomandiruotieji tau-
tiškai susipratę mažlietuviai, kiek leido karo
meto sąlygos, palaikė ryšius su Didžiosios Lie-
tuvos lietuvių veikėjais, jų tarpe su Lietuvos
Tarybos nariais, 1918 m. vasario 16 paskelbusi-
ais Lietuvos valstybės nepriklausomybę. Ir
anuomet jaunas teisių daktaras Dovas Zaunius
buvo tarp tų, kurie bendravo ir pagal išgales
bendradarbiavo su lietuvių veikėjais.

Kai 1957 metais pirmą kartą buvau Jung-
tinėse Amerikos Valstybėse, aplankiau Brook-
lyne inž. Steponą Kairį, Vasario 16 nepriklaus-
omybės akto signatarą. Tikėjausi iš jo gauti
žinių apie Dr. Zaunį, kai jis dirbo "Dabartyje".
Inž. Kairys, anuomet redagavęs "Darbo
Lietuvą", turėjo reikalų su vokiečių cenzūra.
Oberst įstaigoje kartais matydavęs ir su dak-
taru Zaunium. Netarbiškai Zaunius susiti-
kinėjęs su vietiniais lietuvių. Pasak Kairio,
Zaunius anuo metu simpatizavęs lietuvių social-
demokratams ir ypač su jais palaikęs privati-
nius kontaktus. Inž. Kairys apibūdino Zaunį
kaip darbštų ir lojalų bendradarbį, turėjusį gy-
venimišką, praktišką bei logišką galvą, me-
todinę darbininką.

Kai Dovas Zaunius 1940 m. vasario 22 d.
mirė, Kauno dienraštis "Lietuvos Aidas" pa-
skelbė velionies biografiją. Ten, tarp kita, ra-
šoma, kad Zaunius "1918 m. buvo (vokiečių
okupacinių įstaigų. Mano pastaba) įtartas ne-
ištikimumu ir vėl išsiųstas į frontą". Toliau
dienraštis rašė: "Kilus Vokietijoje revoliucijai,
D. Zaunius buvo Vilniuje, kur ir užmezgė san-
tykius su Lietuvos veikėjais".

Čia galima pastebėti, kad Dovas Zaunius,
būdamas Lietuvoje, dar karo metu susituokė su
lietuvaite Marija Jasinskaite, tarnavusia Sali-
mono Banaičio (Vasario 16 nepriklausomybės
akto signataro) spaustuvėje Kaune. Rašytojos
Sofijos Čiurlionienės pasakojimu, Marija Jasin-
skaitė lankiusi "Saulės" draugijos mokytojų kur-
sus. Jaunoji Zaunienė, deja, neilgai tegyveno
ir mirė 1922 m. vasario mėn., kai jos vyras bu-
vo nepriklausomos Lietuvos valstybės diploma-
tinis atstovas Rygoje.

4. Užsienių reikalų ministerijos tarnyboje

Vokiečių revoliucija ir karo pabaiga užklu-
po Zaunį, kai jis dar buvo vokiečių karo tarny-
boje Lietuvoje. Kaip lietuvis jis apsisprendė
pasilikti nūn naujam valstybiniam gyvenimui
prisikėlusioje Lietuvoje. Zaunius iš pradžių
galvojo pasirinkti teisinį darbą. Jis jau buvo
paskirtas Kauno miesto ir apskrities teisėju.
Bet ar tai savo paties apsisprendimu, ar tai
kieno pakalbintas, Zaunius vis dėlto nuėjo tar-
nauti į besikūriantį užsienių reikalų ministe-
riją. 1919 m. liepos 1 d. "Laikinosios Vyriaus-
ybės žiniuose" Nr. 8 paskelbtas teisingumo
ministro L. Noreikos įsakymas, datuotas tų pat
metų gegužės 12 d.: "Kauno miesto ir apskri-
ties Taikos Teisėją Dovą Zaunį, iki šiol ne-
pradėjusį eiti pavestų jam pareigų, pašalinti iš
tos vietos". Šiandien vieton kiek dviprasmišką
žodžio "pašalinti" pavartotume kiek švelnesnį
"paleisti" veiksmąžodį.

Užuot pradėjęs teisėjauti, Dr. Dovas Zau-
nius pasirinko kitą kelią, būtent, tarnybą už-
sienių reikalų ministerijoje.

(Bus daugiau)

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI KALIFORNIJOJE

ALE ROTA

Mūsų brangiųjų tautinių švenčių grožis ir pasiseikimas priklauso nuo pačių lietuvių: kiek širdies ir sumanumo įdėta į jų programų paruošimą ir — kiek dėmesio skirta pačios publikos.

Vasario šešioliktoji yra nebe vien prisiminimų ir sentimentų reikalas, o pati esmingiausia ir svarbiausia ateičiai diena, nes jos pagrindu — laisvė. Mūsų tautos laisvė, mūsų tautos ateitis. Pavergtame krašte ir žodį laisvę ištarti, ir Vasario 16-tos vardą paminėti yra nusikaltimas, užtat egzilės lietuvių pareiga — ir prisiminti, ir pasvarstyti, ir vieningai pasitarti, ir vieningai veikti, kad — laisvė — ir vėl mūsų tautai taptų realybe, o ne tik prisiminimu.

Užtat, rengėjų paprašyta, ryžausi ir aš kiek apie šią visuomeninę-tautinę šventę mūsų mieste aprašyti, nors žinau, kad laikraščiai bus perpildyti panašių aprašymų iš įvairių lietuviškų bendruomenių.

Los Angeles, Kalifornija, Vasario 16-tos prisiminimas įvyko vasario 17 dieną; rengėjai — ALTA, VLIKas ir Bendruomenė. ALTos pirmininkas — Feliksas Masaitis, vicepirmininkas — V. Bandziulis; Bendruomenės Vakarų apygardos pirmininkas — Rimtautas Dabšys. Šie žmonės su savo valdybomis (daugumoje vidurinės kartos) ir nešė didžiausią šio prasmingo renginio našta. Kaip F. Masaitis viešai pastebėjo, esą, jie visi dirbo labai darniai, vieningai; gal užtat ir šventės įspūdis buvo labai geras ir pakilus. Vėliavos pakėlime dalyvavo, taip pat ir bažnyčioje mišių metu, su savo vėliavomis — birutietės, šauliai, ramovėnai, ateitininkai ir skautai. Bažnyčia buvo pilna žmonių, nemažai jaunimo. Margavo gražūs tautiniai drabužiai. Rengėjų užprašytas mišias už laisvės kovose žuvusius atnašavo šv. Kazimiero parapijos klebonas prel. Jonas Kučingis ir jam asistavo du svečiai — prelatai: V. Balčiūnas ir dr. P. Celiešius. Pamokslą — inspiruojantį ir suraminantį — pasakė kun. dr. Bartuška. Ypatinai tą dieną gražiai giedojo kompozitoriaus Br. Budriūno vedamas choras (daugumoj jo paties sukurtas giesmes).

Jautėsi jau ir bažnyčioje, kad lietuviai tą sekmadienį suplaukė iš arti ir toli, savo tautinių, ne vien religinių, jausmų vedini, ir kad tai visiems nepaprasta diena.

Po pamaldų (iki programos) buvo dar gera valanda laiko, tai žmonės galėjo pasijudauti ir pasigėrėti rūpestingai Elenos Juciūtės

sudaryta parodėle — iš jos Sibire 7 ir pusės praleistų metų. Parodėlės eksponatai, pradedant nuo fotografijų bei vaizdėlių, baigiant įvairiais laiškais, dokumentais bei Sibiro kalinių kūryba (vargana, nes panaudoti skudurėliai, siūleliai, vargingiausia medžiaga...). Parodėle autorei rūpintis padėjo birutietės — Rūta Sakienė ir Aldona Audronienė. Ir — prieš ir po programos parodos stalą buvo

Sibiro kankinė Elena Juciūtė kalba Vasario 16 minėjime Los Angeles mieste.

užgulę masės žmonių, juk tai buvo mūsų brolių ir sesių kančių ženklai iš Sibiro.

Nors Kalifornijoje tuo metu siautė baisios liūtys, padariusios milijoninius nuostolius, net atėmusios nemažai gyvybių, tačiau lietuvių prisirinko artipilnė didžiulė salė; visus traukė ir šios mūsų šventės pakilumas, ir iš Rytų viešnia paskaitininkė, knygos "Pėdos mirties zonoj" autorė Elena Juciūtė.

Iškilios šventės programą pradėjo ALTos pirm. Feliksas Masaitis, Amerikos himną sugiedojo Antanas Polikaitis, akompanuojant Raimondai Apeikytei; jautrią invokaciją-maldą paskaitė prel. J. Kučingis; Los Angeles mero proklamaciją skaitė Vytautas Bandziulis ir Šanta Monikos — dr. Birutė Raulinaitienė.

Į mūsų šventę atsilankė ir sveikinimų bei linkėjimų kalbas pasakė lietuvių bendros nelaimės (netekus nepriklausomybės) draugai: estai — konsulas Ernst Lauer, latvių — Sąjungos pirm. Alfons Reins, vengrų — atstovas Lewis Harsany ir, malonu mums, kad ir lenkas dr. O. Klejnot — kalbėjo Pavergtų tautų vardu.

Buvo sveikinimų ir pačių

Dalis publikos Vasario 16 minėjime Los Angeles mieste.

Tik turime būti vieningi, budėti ir turim ruoštis kovai, darbui ir prisikėlimui!

Toks maždaug jos, įdomios paskaitos turinys. Ji pati labai kuklus žmogus, idealistė. Jos balsas kalbant ramus, jos ir vidus ramus, nes ji viską jau padarė ir dar vis daro, kad atliktų lietuvių pareigą savo tėvynei ir saviems žmonėms. Be to, ji tiki Apvaizdos galia ir globa mūsų žemei ir mūsų žmonėms, mūsų vėl būsimai valstybei, kuri, prasidėjusi savo gyvavimą prieš daugiau kaip 700 metų, tikėkimės, ir vėl — bolševizmui žlugus — gyvuos šimtmečius.

Paskaita buvo išklausyta su dideliu dėmesiu, ir paskaitininkė pagerbta visų spontanišku atsistojimu.

Labai buvo džiugu, kad šios prasmingos mūsų šventės meninę programą dalį išpildė jaunimas. Dainų ir tautinių šokių pynę patraukliai atliko mokytojos Onos Razutienės vadovaujamas Jaunimo ansamblis "Spindulys". Vadovei talkininkavo Danguolė Razutytė-Varnienė, gražiai tvarkanti pačius mažiausius menininkus, muzikės-pianistės Raimonda Apeikytė ir Ona Barauskienė (a k o m p a n i a t o r ė s), akordeonu — Rimas Polikaitis ir žavi pranešėja Ilona Bužėnaitė.

Meninę programą labai papuošė solistai: Antanas Pavasaris, gražiai susiderinęs su jaunų balsų chorą ir losangeliečių tarpe keletą kartų labai vykusiai pasiro-

džiusi jaunutė solistė Vita Polikaitytė, kurios balsas, laikysena, išvaizda ir jos nuoširdus įsijautimas į lietuvišką dainą žada joje išaugiant rimtą menininkę ir brangią lietuvių muzikos reprezentantę.

Surinkta stambi suma Lietuvos laisvės reikalams rodo, kad ši šventė mus jungia, mus atgaivina ir suteikia daugiau ryžto, ištverti egzilėje ir pasiruošti kovai su priešu, ir, atėjus laikui, kovoti su priešu (ne su savais!), ir vienas kitą palaikyti ir prilaikyti, kad išliktume tautiškai ir moraliai gyvi bei kūrybingi.

Visa programa gal ir šiais metais neišvengė ištęsimo ir atsikartojimuose kiek nuobodžio, bet, vieno vidurinės kartos klausytojo žodžiais, "ką gi gali naujo bepasakyti, kasmet, per 40 metų, tą šventę kartojant?" Jo tiesa. Užtat, galbūt, mums reikia kasmet daugiau pagalvoti, gal ne tiek akcentuoti 22 mūsų laisvės atgavimo metus, kiek, apskritai, valstybingumo idėją, gimusią jau prieš daugiau kaip 700 metų, apie mūsų rusenančią kultūrinę gyvybę virš 400 metų Vilniaus universitete, apie poetą K. Donelaitį, kuris gyvas tautoje 200 metų ir taip toliau... Gal būt tada ir šventės programos pajvairėtų? Gal sudomintų jos ir jaunimą?

Skaitykit ir platinkit
D I R V Ą

2422 WEST MARQUETTE RD.
CHICAGO, ILLINOIS 60629
PHONE: 312 825-6897
U.S.A.

LIETUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION

1980 sausio mėn.

Patalaisome:

- Buvo paskelbta — 1979 gruodžio mėn. įrašai —
\$155.00 Zaunius, Dovas, Nepriklausomos Lietuvos Užs. Reik. Ministeris, atm. jn., Šauliai, Vaclovas ir Augusta, Zaunius, Tomas Saulius ir Jauniūtė, Giedrė Marija, \$335.
\$300.00 Žolynai, Jonas ir Marija, atm. jn. \$300.00.
\$652.00 Ruseckas, Juozas ir Elena, atm. jn., \$1,000.00.
Turi būti —
— Zaunius, Dovas, Nepriklausomos Lietuvos Užs. Reik. Ministeris, atm. jn., \$300.00.
\$300.00 Žolynai, Jonas ir Marija, atm. jn. ir Juciai, Martynas ir Morta, atm. jn. \$300.00.
\$652.00 Ruseckas, Juozas ir Irena, atm. jn. \$1,000.00.

1980 m. vasario 1
Chicago, IL.

Kazys Barzdukas,
Išdirininkas

■ Chicagos lietuviai

Antanas Juodvalkis

LB IR LJ S-GOS VALDYBŲ KONFERENCIJA

Konferencijoje dalyvauja PLB valdyba su komisijų pirmininkais, JAV LB ir Kanados LB Kraštų valdybos, PLJS, JAV ir Kanados LJS valdybos.

Konferencijos pradžia š. m. kovo 22 d. 2 val. p. p. Detrito Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos kultūros centre, 25335 W. Nine Mile Rd., Southfield, Mich.

Darbotvarkėje numatyti svarstyti švietimo, kultūros, socialiniai, šalpos, ekonominiai ir politiniai reikalai, Antrųjų PL Dienų ir V PLJ kongreso, įvykstančio 1983 m. vietos ir laiko sutarimas, lituanistinės katedros steigimas, finansai, "Pasaulio lietuvių", politinės veiklos ir kiti reikalai.

Konferencija numatoma tęsis dvi dienas. Vietoje konferencijos reikalais rūpinasi Jonas Urbonas (313-435-0290).

PLB PRANEŠIMAS V-JO SEIMO NARIAMS

PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas paruošė 1978-79 metų veiklos pranešimą ir pasiuntė V-jo PLB seimo nariams, Kraštų valdyboms ir veikiančioms komisijoms.

Kruopščiai paruoštame 15 psl. pranešime apžvelgiami atlikti darbai ir analizuojami seimo nutarimai.

PLB valdyba palaikė artimus ryšius su Lietuvos diplomatine ir konsularine

tarnyba. Tarėsi su JAV ir Kanados LB Kraštų valdybomis, Garbės Teismo ir Kontrolės komisijos pirmininkais bei PLJ sąjungos valdyba.

Artimai bendradarbiavo su PLJ S-gos valdyba, ruošiant IV PLJ kongresą ir sukėlė užplanuotas lėšas.

Sudarytos ir pradėjo veikti PLB Kultūrinės Tautos komisija, vadovaujama dr. Leono Kriaučeliūno, švietimo komisija, vad. kun. Antano Saulaičio, S. J. ir Visuomeninių reikalų komisija, vadovaujama paties pirm. Vytauto Kamanto.

Pranešime paminima daug atliktų darbų ir aptariami santykiai su dabartine Vliko valdyba.

Šis pranešimas pirmas toks įvykis PLB veikloje. Paprastai tokie pranešimai yra daromi valdybos kadencijai pasibaigus, seimo posėdyje.

BĖGOME NUO TERORO

Tik ką iš spaudos išėjo Juozo Prunskio redaguota knyga — "Bėgome nuo teroro". Šioje knygoje kun. Juozas Prunskis, daugelio knygų autorius ir aktyvus žurnalistas, pasitelkęs net 38 kitus autorius, rašo apie rusiško komunizmo, Raudonosios armijos atneštais durtuvais, siautėjimą Lietuvoje. Kiekvienas rašantis pateikia savo pergyvenimus ir priežastis, kodėl bėgome nuo raudonojo teroro.

Redaktorius kun. Juozas Prunskis knygos įžangoje

rašo: "... Mums buvo svarbūs baudžiauninkų, knygnešių, savanorių atsiminimai, tepalieka istorijai ir pabėgėlių liudijimai. Mes beveik neturime liudijimų, ką išgyveno carų laikais varomą ir tremtį Azijos gilumon lietuviai. Norėjosi, kad nuo teroro pabėgusieji iševiai nenusineštų užmarštin į kapus savų, dažnai labai kruvinų išgyvenimų, kurių priežastis buvo naujieji dvidešimtojo amžiaus barbarai — bolševikai, pavergiamiems kraštams nešdami tokią "laisvę", kad nuo jos reikėjo bėgti viską palikus, skubant į nežinią, nors ir pramatant didelius vargus..."

Knygą "Bėgome nuo teroro" redagavo Juozas Prunskis, spausdino "Draugo" spaustuvė, išleido Vytauto Didžiojo šaulių Rinktinė, 1980 m. Knyga gaunama pas platintojus. Kaina 7 dol.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ NAMŲ SUSIRINKIMAS

Direktorių Tarybos nutarimu Chicagos Lietuvių Tautinių Namų tryliktasis metinis narių susirinkimas šaukiamas 1980 m. kovo 29 d. (šeštadienį), 4:30 val. p. p. nuosavuose namuose, 6422 So. Kedzie Avenue, Chicagoje.

Susirinkimo darbotvarkėje: tarybos ir valdybos pranešimai, 1979 m. apyskaita, 1980 m. direktorių tarybos sudarymas ir kiti einamieji reikalai. LTN direktorių tarybą sudaro 12 narių (po 6 narius renkamus kasmet) susirinkimo rinkti ir penki nariai, organizacijų — narių deleguoti.

Susirinkime balso teisę turi tik LTN nariai. Tačiau susirinkime dalyvauti ir savuosius pasiūlymus reikšti, maloniai kviečiami visi plačiosios Chicagos lietuviai.

Susirinkimui pasibaigus (7 val. vak.), visi susirinkimo dalyviai kviečiami šeimyniškai vakarienei toje pat salėje. Prašoma vakarieniauti su savo šeimos nariais ir bičiuliais, mokant \$5.00 už asmenį. Prašoma iš anksto registruotis ir pamokėti išlaidas pas Bronių Kasakaitį, LTN šeimnininką, tel. 778-7707 arba 778-9878.

JAUNŲJŲ MENININKŲ KONCERTAS

Vakarų Vokietijos menininkų Petro Odino (fleita) ir Ramintos Lamsatytės (pianinas) koncertas įvyksta š. m. kovo 16 d. 3 val. p. p. Jaunimo Centro salėje, Chicagoje.

Visus kviečia dalyvauti PLB Kultūrinės Tautos komisija.

Kaip žinome, ši komisija rūpinasi kultūriniais mainais, tarp laisvajame pasaulyje išsisklaidžiusių lietuvių. Todėl prašome jų pastangas paremti ir pasiklausti jaunųjų menininkų atliekamo koncerto.

Bilietai gaunami Vaznėlių prekyboje.

LIETUVIŲ OPEROS SPEKTAKLIAI

Chicagos lietuvių operos kolektyvas šių metų sezonui stato dvi operas: Carminą Buraną ir Pajacų.

Spektakliai įvyks š. m. balandžio 19, 20 ir 26 d.d. Marijos auditorijoje.

Dirigentas A. Vasaitis,

režisierius D. Hicks, solistai — G. Čapkauskienė, M. Momkienė, C. Kogut, S. Baras, A. Brazis, A. Grigas, P. Gudas, J. Savrimas, L. Stukas ir operos choras. Baletas — 40 šokėjų, choreografija V. Karosaitė ir J. Puodžiūnas.

Bilietus prašoma įsigyti iš anksto Vaznėlių prekyboje, 2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629, telef. 312-471-1424.

• Lietuvių Fondo suvažiavimas ir vakariene įvyks š. m. gegužės 3 d. Jaunimo Centre, Chicagoje.

Nauji nariai ar papildę įnašus 100 dol., gauna 1 bilietą nemokamai. Įnašai priimami ir bilietai gaunami Lietuvių Fondo būstinėje, 2422 W. Marquette Road, Chicago, Ill. 60629, telef. 312-925-6897.

Vakarienes metu bus rodomas filmas iš Lietuvių Fondo veiklos.

• Eugenijaus Kriaučeliūno vardo jaunimo premijos įteikimas įvyks š. m. kovo mėn. 30 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Jaunimo Centro kavinėje. Premijos laureatė Joana Kuraitė, iš Hamiltono, Kanados. Programoje trumpa akademija, meninė dalis ir kavutė. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Įėjimas laisvas.

WANTED EXPERIENCED FURNITURE REFINISHERS

A large Furniture Co. requires a finisher for its warehouse operations. The applicant should be competent in all phases of restoration and touch up and be experienced with various furniture finishes. This is a permanent inside position with paid vacations, medical insurance and other benefits. Call Mr. TYLER at 216-341-3201. J. L. GOODMAN FURNITURE CO.

3201 HARVARD AVE.
CLEVELAND, OHIO (9-15)

Valentina Ūselienė

MIKO ŽYGIS

(3) Dirvos konkurse premijuota novelė

Tuoį pastebėjome, jog ešaloną saugojo bent trys kariviai. Vienas vaikštinėjo netoli tako einančio pro stotį į Pavilniaus miestelį. Antras žingsniavo, galvą nuleidęs, maždaug ties viduriu traukinio, o trečio kareivio šautuvas sušvito pačiam traukinio gale. Supratome, jog žygis buvo neįmanomas. Bet Mikas buvo tarsi apsvaigęs. Patraukęs mudu atgal į krūmus jis sušnibždėjo:

— Jurgi, tu gausi eiti prie aname gale stovinčio kareivio. Juk ir tu moki truputį rusiškai. Apsimesk girtu. Sakyk, jog eini namo. Žinoma, nebandyk eiti, jei grąšins šauti. Bet, vienu žodžiu, atkreipk jo dėmesį į save. Gal tuomet ir vidurinysis kareivis eis į tavo ar į Aldutės pusę. Ne, ne, Aldute, — pridėjo, — jei tas kareivis nepasitrauks, aš net nebandysiu. Tikėk man! Na, dabar eikit! — sušuko beveik pikta ir pastūmėjo mudu abu. — Eikit!

Aldonos akyse sužvilgo ašaros, bet mudu abu supratom, jog nebuvo prasmės prieštarauti ir nebuvo net laiko daugiau kalbėtis. Mikas apsikabino Aldoną ir pamojo man ranka. Aš pasukau į miško pusę, ketindamas išeiti į aikštę tik už traukinio galo. Aldona tuoj išėjo iš miško ir nuėjo taku į stoties pusę. Mikas slinko pakrūmėm patiltęs link

Ėjau greitai. Reikėjo skubėti, nes ir taip

jau darėsi per šviesu. Rūkas greitai sklaidėsi. Maždaug nuėjęs pusę kelio, staiga išgirdau garsų kareivio:

— "Stoj!'" ("Sustok!").

Atmenu pagalvojau — turbūt sustabdyti Aldoną. Tačiau tuo momentu pasigirdo skardūs šauksmai ir supykėjo, (kaip atrodė nepaprastai garsiai) pora šūvių. Bėgte išbėgau iš miško. Užteko vieno žvilgsnio ir aš supratau kas įvyko. Matomai, Mikas norėjo pasinaudoti kokia nors netikėta pasitaikiusia proga, ir net nelaukdamas, kol aš išeisiu — iš miško, bandė jduoti ryšulėlį.

Aldutė vėliau taip pasakojo. — Ji priėjusi prie kareivio, prašiusi leidimo pereiti į antrą pusę begių. Betraudama iš kišenės raštelį, liudijimą, (jos pačios vakar vakare parašytą), jog jos motina gyvenanti Pavilnyje, ji pastebėjo, jog vidurinysis kareivis pradėjęs žingsniuoti į josios pusę. Tuo momentu Mikas ir šokęs iš po patiltės. Kareivis su kuriuo Aldutė kalbėjusi pirmas tai pastebėjęs. Jis sušukęs: "Stoj!'" ir tuoj pakėlęs šautuvą šauti. Tačiau Aldutė puolusi prie jo ir pastūmusi jį visu kūnu. Šūvis ėjęs, tikriausiai, kur nors pro šalį. Bet tuo pat laiku vidurinysis kareivis taip pat šovęs. Jo šūvis turbūt ir pataikęs Mikui. Kai aš išbėgau iš miško, Mikas stovėjo prie patiltės angos

pasilenkęs, ranka laikydamas savo dešinę koją, iš kurios gausia srovė bėgo kraujas. Visi trys kareiviai, pasvardinę šautuvus bėgo Miko link. Pirmasis pribėgęs tas, kuris kalbėjėsi su Aldute ir, sušukęs rusiškai, trenkė šautuvo buožę Mikui į petį. Mikas pasverdėjo, bet neparkrito. Dabar prišoko ir antrasis, tas, kuris buvo į jį šovęs. Abu pastvėrė Miką už alkūnių ir, užlaužę jo rankas už nugaros, stumdydami vedė jį stoties link. Miko veidas paryčio šviesiai atrodė lyg be lašo kraujo. Jo akys giliai įdubusios, o lūpos beveik tokios pat baltos, kaip veidas. Jos buvo kančios perkreiptos ir prašieptos, o pro jas švietė jo lygūs balti dantys. Jis nepažvelgė į mane. Bet aš pastebėjau, kaip jo žvilgsnis susitikio su Aldutės žvilgsniu, ir kaip jo veide dar labiau išryškėjo skausmo bruožai.

Tuo laiku aš jau buvau nubėgęs iki Aldutės ir matydamas, jog ji ruošėsi sekti paskui Miką, sulaikiau ją stipriai patraukdamas už rankos. Žinojau, jog ji negalės jam nieko padėti, o tik pati save prazudys. Be to, man vis dar skambėjo ausyse Miko įspėjimas: "Jei man kas atsitiktų, apsimeskite, jog nepažįstate manęs." Bet net jeigu ir būtume norėję sekti paskui Miką, mums tai nebūtų pavykę. Trečiasis kareivis suspėjo jau iki to laiko atbėgti iki mudviejų. Grąsinančiai pakėlęs šautuvą, jis sušuko: "Ubiraites!" (Pasišalinkit!). Jo pykčio perkreiptas veidas mudu rakinte surakino vietoje. Aldutė tyliai sudejavusi puolė prie manęs, o aš tuoj pasukau miško link, beveik stumte stumdamas ir vilkte vilkdamas ją su savim. Ji buvo tarsi visai be nuovokos.

(Bus daugiau)

Bostono lietuviai

NAUJOSIOS ANGLIJOS ŠAULIŲ RINKTINĖ

Pirmasis šiais metais rinktinės valdybos narių posėdis įvyko vasario mėn. 23 d. II-jo vicepirmininko P. Tylos namuose, Foxboro, Mass. Dalyvavo pirm. A. Zenkus, I-mas vicepirm. P. Šaulys, II-tras vicepirm. P. Tyla, sekr. E. Gorodeckienė, moterų skyriaus vadovė B. Šakenienė ir išdininkė A. Maskeliūnienė.

Pradėjęs posėdį pirm. A. Zenkus perskaitė darbo tvarkę, kuri narių priimta. Nustatyta šių metų veikla. Birželio 7 d. metinis narių išvažiavimas - gegužinė ir prizinis šaudymas. Vieta numatyta šaulių Br. ir E. Martišių sodyboje. Be rinktinės narių, dalyvauti šiam išvažiavime, kviečiami ir svečiai, bei draugai.

Rugpiūčio 30, 31 ir rugsėjo 1 dienomis — Darbo Dienos savaitgalys, ruošiamas kultūrinis savaitgalis Kennebunkport, Maine, Tėvų Pranciškonų vasarvietėje. Tokie savaitgaliai ruošiami kiekvienais metais nuo rinktinės įsikūrimo, virtę tradiciniais. Be paskaitų, būna koncertas, laužas ir Tautos šventės minėjimas.

Šiais metais baigiasi rinktinės valdybos kadencija, tad suvažiavimas ir valdybos rinkimai įvyks lapkričio 29 d. Pirmasis suvažiavimas — rinktinės įsteigimas įvyko Brocktone. Antras buvo globojamas ruošiamas Worcesterio kuopos. Šis trečias pavestas suruošti Bostone Jono Vanagaičio kuopai.

Lietuvių Romos Katalikų Bažnyčios Kronikos anglų kalba, leidinių nutarta paskirti \$500.00. Visos trys kuopos skiria po \$100.00 ir rinktinė \$200.00.

Toliau sekė kuopų pirmininkų pranešimai. Dr. Vinco Kudirkos kuopos pirm. A. Zenkus pranešė, kad metinis susirinkimas įvyko ir išrinkta kuopos valdyba. Pirmininkas A. Zenkus, I vicepirm. K. Prapuolenis, II vicepirm. A. Grigalauškas, sekr. E. Gorodeckienė, kultūros reikalų vadovė A. Maskeliūnienė, išdin. F. Spirauskienė ir vėliavnešis — šaudymo vadovas Vl. Pajėda. Revizijos komisiją sudaro V. Ilgūnas ir J. Jurekėnas. Numatytas metinis koncertas, kuris įvyks š. m. gegužės mėn. 31 d.

Jono Vanagaičio kuopos pirm. P. Tyla pristatė sekančią kuopos valdybą. Pirmininkas P. Tyla, vicepirm. Vl. Bajerčius, sekr. V. Tumienė, išdin. P. Milerienė ir St. Augonis. Revizijos komisija — B. Šakenienė, T. Janukėnas ir Naruševičius. Garbės teismas — K. Šimėnas, R. Šležas ir A. Kriščiūnas.

nas. Metinis veiklos planas dar nenustatytas.

Martyno Jankaus kuopos pirm. P. Šaulys pranešė, kad jų metinis susirinkimas įvyks kovo 1 d. Bus naujos valdybos rinkimai.

Posėdį užbaigus, malonūs Irena ir Povilas Tylai, pavaišino ir dar pakalbėta šauliškais reikalais. (e.g.)

SKAUTŲ MUGĖJE

Skautų mugės yra virtusio gražia tradicija. Ir Bostono lietuviai skautai-tės kiekvienais metais surengia tą tradicinę Kaziuko mugę. Šiais metais ji buvo kovo 2 d. Lietuvių Piliėčių Draugijos patalpose, So. Bostone. Mugės atidarymas įvyko 11:30 val. rytė. Nuo 12 iki 3 val. buvo pietūs. Tuo pačiu laiku vieni valgė pietus, o kiti apžiūrino parodą, bandė savo laimę traukimuose, o kiti tiesiog bandė nusipirkti ką nors iš skautiško ar tautinių rankdarbių bei kitokių gėrybių. Be pačių skautų-čių publikos prisirinko daug. Abi salės buvo pilnos.

Ir labai džiugu, kad tokie renginiai yra daromi. Gyvename jau daug plačiau išsiplaškę ir rečiau susirenkam. O tokia Kaziuko mugė sutraukia daug ir iš visur — arti ir toli. Juk miela susitikti, pasižnekučiuoti ir pabendrauti visom kartom kartu.

3-čia val. p. p. vyko vaidinimas "Karalaitė ir septyni nykštukai". Vaidinimą paruošė v. s. Paulina Kalvaitienė, o vaidino net 30 aktorių. Tai mūsų graži atžala nuo mažųjų iki didesniųjų. Lauksime ir kitais metais tos gražios mugės.

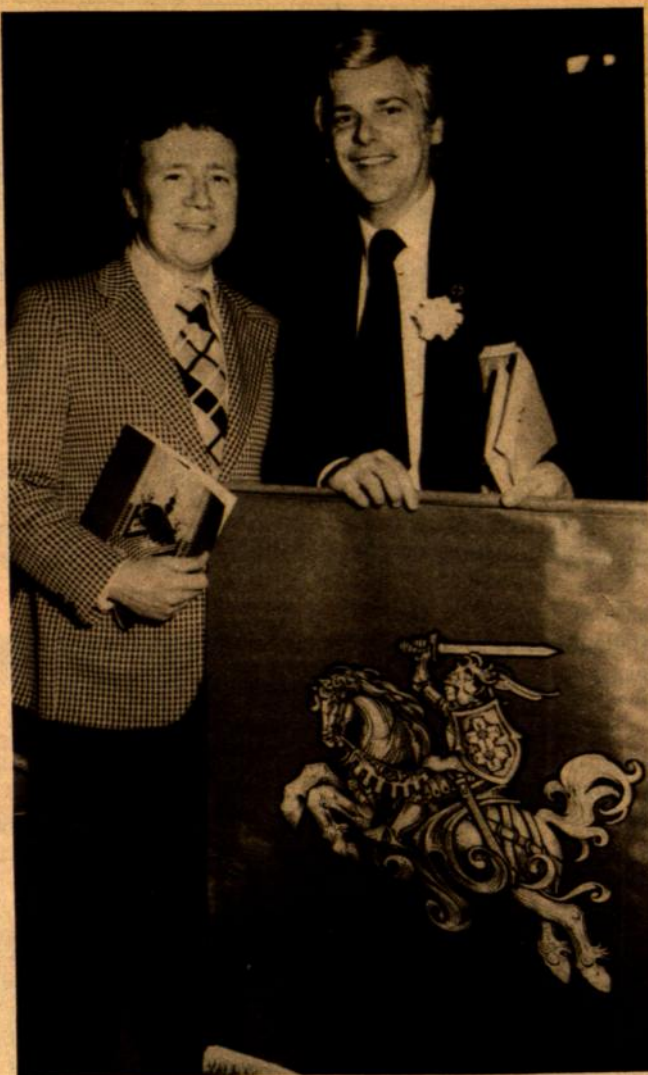
LITERATOROS VAKARAS

Kovo 22 d. 7:30 val. vakare Tautinės S-gos namuose, 484 E. 4-ji gatvė, So. Bostone Kultūriniam Subatvakary vyks Literatūros vakaras. Bus pristatyta aktorius, režisieriaus, rašytojo Jurgio Blekaičio poezijos rinktinė "Rudens ritmu". Be to, tame vakare dalyvaus ir literatūros kritikas Vytautas Aleksandras Jonynas iš Montrealio, Kanados.

Rengėjai kviečia visus lietuvius į šį vakarą, nes tokių vakarų mūsųose jau yra reta.

VYČIAI MINĖJO ŠV. KAZIMIERĄ

Lietuvos Vyčiai Bostone paminėjo šv. Kazimierą kovo 2 d. Vyčių intencija šv. Petro parapijos bažnyčioje buvo pamaldos, kuriose vyčiai dalyvavo organizuotai ir su vėliavomis. Buvo ir keli skautai su savo vėliava.

Gintaras Karosas, Baltic Associates Ltd. pirmininkas apdovanojo Argentinos "Žibučių" ir Urugvajaus "Ažuolino" dalyvius lietuviškais ženklais. Nuotraukoje G. Karosas ir dr. Alfredas Stanevičius "Ažuolino" grupės vadovas prie įteiktos Vyties vėliavos.

Juk šv. Kazimieras yra Lietuvos jaunimo globėjas.

Po mišių, parapijos salėje vyko bendri pusryčiai, kuriuose dalyvavo ir svečiai. Pusryčius paruošė vyčiai. Po pusryčių vyko pats minėjimas. Jį pravedė vyčių senjorų pirm. Alex Akule (Akulevičius). Kalbėjo kun. klebonas Albertas Kontautas, o paskaitą apie šv. Kazimierą skaitė buvęs parapijos klebonas kun. Antanas Baltrašūnas. Jis išryškino šv. Kazimiero gyvenimą ir darbus, kurie įeina į Lietuvos istoriją kaip karalaitė, kuris savo darbais ir gyvenimu užsipelnė ir šventojo vardą.

Bostono vyčiai yra aktyvi organizacija. Jų narius matome daugelyje lietuviškų organizacijų vadovybėse.

ATEITIES PROBLEMOMIS

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Bostono klubas minėjo Vasario 16-ją. Prelegentu pakvietė Mykolą Drugą, jaunesnės kartos atstovą.

Mykolo Drugos kalbos tema buvo "Lietuvos ateities problemos". Jis pažvelgė į dabartinę Sovietų Rusiją, kuri nesanti tokia stipri ir ji vieną dieną tikrai sugriusianti. Lietuviai turį ruoštis tam subirėjimui. Iškils daug klausimų: desovietizacija, denacionalizacija ir panašiai.

Išvija einanti nutautėjimo keliu. Geriausiai išsi-

vieną kelią, vidurio kelią. Reikia kiek galima daugiau geros literatūros apie Lietuvą anglų kalba, kad tie nekalbantieji galėtų sekti lietuvių gyvenimą. Jau ir dabar esą daug kur sutinkami senesnių kartų lietuviai, kurie nemoka lietuviškai, bet išgirdę ką nors gražaus ir gero apie Lietuvą ar lietuvius, jie įdomaujasi ir pasisako, jog ir jie yra lietuviai.

KVARTETAS MINKŲ PARENGIME

Kovo 23 d. įvyks koncertas seniausios Lietuvių radijo valandėlės Naujoje Anglijoje, vedamos Stepono ir Valentino Minkų. Programą atliks "Paslapties" kvartetą iš W. Hartford, Conn., vadovaujamas Jurgio Petkaičio. Taip pat koncerte bus ir pantomimikas Paulius Rajeckas. Po koncerto bus Naujosios Anglijos lietuvių gražuolės balius. Gražuolė yra Nijolė Ivanauskaitė. Pradžią 3:30 val. p. p. Nuo 2 iki 3 veiks valgių ir gerimų baras. Visi kviečiami į šį koncertą.

DOSNI AUKA

So. Bostono Lietuvių Piliėčių draugija paskyrė po 1000 dolerių Jėzaus Nukryžiuotojo seselių senelių namų statybai Brocktone, N. P. Marijos seselių darbam Putnam, Conn. ir Alkos muziejaus statybai Putname. (ap)

"Amber Holidays"

1980 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

MASKVA/VILNIUS:

Gegužės 7 — \$ 899.00	Rugpiūčio 7 — \$ 999.00
Gegužės 14 — \$ 899.00	Rugpiūčio 13 — \$1199.00
Gegužės 21 — \$1199.00	(su Ryga)
(su Ryga)	Rugpiūčio 28 — \$ 999.00
Birželio 5 — \$ 999.00	Rugsėjo 17 — \$ 899.00
Birželio 19 — \$ 999.00	Rugsėjo 24 — \$ 899.00
Birželio 23 — \$ 949.00	Spalio 8 — \$ 879.00
Liepos 15 — \$ 999.00	Gruodžio 26 — \$ 779.00

Visos grupės aplankys KAUNĄ ir TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

Registruokitės iš anksto — GRUPĖSE VIETŲ SKAČIUS RIBOTAS.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos tvarkome dokumentus asmeniškai ir paštu — paruošimas yra tik \$40.00.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, turinti daugiausia patyrimo kelionių organizavime, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI ir RŪPESTINGAI išsiunčia visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Istaigai vadovauja:
ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

■ Detroito lietuviai

Antanas Grinius

ŽURNALISTŲ SUSIRINKIMAS

Lietuvos žurnalistų Sąjungos Detroito skyriaus narių metinis susirinkimas įvyko vasario 24 d. skyriaus sekretoriaus muz. Stasio Sližio namuose.

Susirinkimas pradėtas N. Sližienės paruoštomis vaišėmis. Atsistojimu pagerbti mirę skyriaus nariai: prel. L. C. Gižinskas, Vladas Mingėla, Vladas Selenis ir Alfonsas Žiedas.

Praėjusių dviejų susirinkimų protokolus perskaitė sekretorius Stasys Sližys. Trumpą skyriaus apžvalgą pateikė skyriaus pirmininkas Stasys Garliauskas, piniginių stojų nušvietė išdėtingas Antanas Grinius. Revizijos komisijos aktą perskaitė Antanas Sukauskas. Pranešimai buvo išdiskutuoti, priimti ir valdybai pareikšta padėka.

Į valdybą 1980 metams išrinkti: Balys Gražulis — pirmininku, Stasys Sližys — sekretoriumi ir Antanas Grinius — išdėtingu. Į Revizijos komisiją: Antanas Sukauskas, Petras Januška ir Alfonsas Nakas.

Turėjome ir trumpą meninę dalį. Anelė Žiedienė pedeklamavo H. Radausko Čiurlionis, Karolis Balys V. Mačernio Aš prisiminiau..., muz. Stasys Sližys pagrojo vargonais ir iš rekorderio pademonstravo keletą gabiukų iš pastatyto Clevelande "Sekminių vainiko".

žurnalistui Viktorui Perminui dėl ligos negalėjusiam susirinkime dalyvauti, dalyviai palinkėjo sveikatos pasirašydami į kortelę.

Į LŽ S-gą naujais nariais įstoti pareiškimus padavė: Anelė Žiedienė, Karolis Balys ir Mykolas Kizis.

Susirinkime dalyvavo: V. Alantas, E. ir S. Garliauskai, A. Grinius, M. ir B. Gražuliai, B. ir P. Januška, E. ir V. Kutkai, B. ir A. Nakai, K. Sragauskas, B. ir A. Sukauskai, M. Kizis, S. ir K. Baliai, L. Mingėlienė, B. Selenienė ir A. Žiedienė, ir visi labai dėkingi Natalijai ir Stasiui Sližiams už leistas panaudoti susirinkimui jų gražias patalpas ir ypatingai poniai Sližienei už parodytą tokį didelį nuoširdumą ir parengtas gražias vaišes.

PIETŲ AMERIKOS JAUNIMO VIEŠNAGĖ DETROITE

Gruodžio 1 d. Detroito lietuviai turėjo gražią ir ilgą laikui prisimintiną dieną — Urugvajaus Lietuvių Tautinių Šokių Grupės "Ažuolynas" ir Argentinos Mergaičių Vokalio Viena- to "Žibutės" koncertą. Koncertas su pertrauka 10 minučių buvo atliktas per 4 valandas.

Pirmoje dalyje Urugvajaus Lietuvių Tautinių Šokių Grupė "Ažuolynas" 2 išėjimais pašoko 8 šokius.

Urugvajaus "Ažuolynas" šoka Melniką.

J. Tamulaičio nuotr.

Šokant žiūrovus stebino mergaitės savo dailumu ir grakštumu, o berniukai vikrumu ir judrumu. Ir kas visus labai stebino? Tai nauji ir mums dar nematyti tautiniai drabužiai. Šokėjai buvo sutikti ir išlydėti plojimai.

Argentinos Mergaičių Vokalio Vienatė "Žibutės", 8 mergaitės apsirengusios melsvomis ilgomis suknelėmis pirmojoje dalyje padainavo 7 dainas. Po kiekvienos padainuotos dainos publika plojo ir plojo.

Antra koncerto dalis pradėta irgi "Ažuolyno" šokėjų. Pirmame išėjime pašoko 5 vestuvinius šokius apsirengę naujais tautiniais drabužiais. Antrame išėjime 4 šokius. Siuntė mane motinėle šokį mergaitės šoko su nasčiais ir kibirais. tikrai mes turbūt visi dar tokio šokio nebuvome matę. Trečiame ir paskutiniame išėjime pašoko savotiškus du šokius: Grūstą ir Ragučius. Grūstą šoko su mediniais grustuvėliais. Tai buvo linksmas mišrus šokis ir jį šokėjai labai gražiai pašoko. "Ragučius" šokėjai šokdami vaizdavo rugiapiūtės idiliją; vyrai su dalgėmis rugius kirto, o mergaitės paskui ėjo ir į pėdus rinko. Šokiams akordeonais grojo: V. Evavlockas ir K. Semikėnas. Šokių vadovas dr. A. Stanevičius.

"Žibutės" antroje dalyje pirmame išėjime, pakeitusios melsvas sukneles į šviesias bluzes ir rudus sijonus, padainavo keturias dainas ir paskutiniame išėjime dvi dainas. Joms akordeonu pritarė G. Klaiuga. Muzikos vadovas dr. J. Simauskas. "Žibutės" vieną dainą pakartojo ir bisui. Publika ne tik labai plojo, bet kiti ir švilpė.

Baigus koncertą ir programos atlikėjams išsirikia-vus scenoje, jiems už atliktą tokią gražią programą padėkojo, LB Detroito apylinkės pirm. Algis Rugienius ir visi buvo apdalinti po raudoną gėlę. Sveikinimą žodį tarė JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Vytautas Kutkus. Jis savo žo-

dyje paminėjo, kad tūkstančius kilometrų atstume, mes galime Lietuvių Bendruomenės pastogėje susitikti savo tarpe ir pabendrauti. Mus visus riša ta pati kalba, ta pati skamba lietuviškai daina, tie patys tautiniai šokiai, tos pačios tradicijos. Po jo žodžio programos atlikėjus sveikino: jaunimo choro, skautų, skautų, studentų ateitininkų ir tautinių šokių grupės "Audėnys" atstovai ir įteikė dovanų. Dr. Leonas Kriaučiūnas atvykęs iš Chicagos trumpu savo žodžiu padėkojo svečiams ir Detroito visuomenei už gausų atsilankymą į koncertą ir tuo parėmus Pietų Amerikos jaunimo atsikvietimą. "Ažuolyno" vadovas dr. A. Stanevičius ir "Žibučių" vadovas muz. dr. J. Simauskas irgi padėkojo už jų gražų sutikimą, priėmimą ir svečiams už gausų atsilankymą į koncertą.

Taip buvo atliktas įspū-

dingas ir gražus Pietų Amerikos jaunimo koncertas Detroito, kurį mes ilgai prisiminsime.

• Mergaičių choro repeticija įvyks kovo 16 d., sekmadienį, 12 val. Dievo Apvaizdos parapijos patalpose. Choras bus ruošiamas naujam repertuarui, todėl ir naujų choristų įstojimas į chorą galimas tik kovo mėnesį 16, 23 ir 30 dienomis repeticijų metu. Rudenį naujos choristės nebus priimanamos, nes vėlybą rudenį yra numatytas Jaunimo Choro vakaras su tautiniais šokiais ir vaidyba. Muz. S. Sližys kviečia registruotis dabar, jeigu norima dalyvauti choro užplau-notame sceniniame pastatyme. Berniukų registracija bus pranešta vėliau.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

COLD HEADING DESIGN ENGINEERS

Cold heading manufacturer has need for an experienced tool design engineer. Excellent salary and benefits, plus profit sharing. Send resume, including salary history, to:

ZELDA FASTENER INC.
Attn: A. W. Zeld
2175 W. Maple, P.O. Box 517
Walled Lake, MI 48088
Ph.: (313) 624-7500

DESIGN ENGINEER

WE NEED A SPECIAL KIND OF ENGINEER

THIS POSITION CALLS FOR SOMEONE WHO LIKES TO FOLLOW AN IDEA THROUGH TO COMPLETION. POSITION IS RESPONSIBLE FOR THE DESIGN OF PRODUCTION MACHINERY AND EQUIPMENT FOR DIVERSIFIED MANUFACTURING OPERATIONS. OPPORTUNITY TO FOLLOW AND BE RESPONSIBLE FOR COMPLETE CYCLE FROM INITIAL DESIGN, MANUFACTURING, INSTALLATION AND TESTING OF NEW EQUIPMENT AND MACHINERY BSME WITH HIGH PROFICIENCY IN MECHANICAL DESIGN CONCEPTS AND THE APPLICATION OF ELECTRICAL HYDRAULIC AND WELDING PRINCIPLES. MACHINE DESIGN VS. PRODUCT DESIGN EXPERIENCE DESIRED.

COMPREHENSIVE PAID BENEFITS PACKAGE WITH BOTH JOB SECURITY AND GROWTH POTENTIAL. FOR CONFIDENTIAL ATTENTION SEND RESUME OR CALL

Richard Givens 513-226-8808

PRICE BROTHERS COMPANY

P. O. BOX 825
DAYTON, OHIO 45401

An Equal Opportunity Employer M/F

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYKS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71 St., Chicago, Ill.
1410 So. 50th Ave., Čičero, Ill.
Tel.: 476-2345

AIKATĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600 737-8601
9837 SOUTH KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, ILL. 60642
Tel. 422-2000

A. A. Ona Bitaitė-Rinkevičienė (1906-1980)

A. A. ONUTĖ BITAITĖ- RINKEVIČIENĖ I AMŽINYBĖ PALLYDĖJUS

Po ilgos ir sunkios ligos, vasario 18 d. Toronto Senelių Namuose mirė darbšti lietuviškų darbų veikėja Ona Bitaitė-Rinkevičienė, palikdama liūdintą vyrą Joną, dvi sesutes ir brolių Lietuvoje.

Laidotuvių Namuose per dvi dienas vėlionę lankė gausūs lankytojai, prie jos karsto sudėdami daug įvairiaspalvų žydinių gėlių vainikų bei puokščių. Vasario 21 d. po gedulingų Prisikėlimo šventovėje pamaldų, ilga automobilių vilkstinė, vėlionė buvo nulydėta į Šv. Jono Kankinių parapijos lietuviškas kapines Misisauga, kur prie kapo, Korp! Neo-Lithuania, kuriai vėlionė priklausė, jautrų atsisveikinimo žodį tarė vėlionės mokslo draugė O. Gaillūnaitė, Lietuvių Namų Moterų Būrelio vardu L. Novogrockienė ir pensininkų vardu s. Paciūnas. Po laidotuvių visi dalyviai buvo pakviesti į Anapilio šventovės salę užkandžiams.

Vėlionė Ona yra gimusi 1906 metais 4 vaikų ūkininkų šeimoje prie Titavėnų, Šiaulių apskr. Baigus gimnaziją Šiauliuose, studijavo teisę ir ekonomiką Vytauto Didžiojo Universitete Kaune. Priklausė studentų kor-

poracijai Neo-Lithuania. Baigus studijas, dirbo žinių agentūroje Eltoje.

Antrajai bolševikų okupacijai grąsiant, ji, kaip ir daugelis kitų, pasitraukė į Vokietiją, o vėliau persikėlė į Angliją. 1952 m. atvyko į Kanadą, apsistodama Toronte ir čia ilgus metus dirbo Itono firmoje.

Vėlionė su dideliu atsida-
vimu aktyviai reišėsi visuomeninėje, kultūrinėje ir tautinėje veikloje, ypač Lietuvių Namų Moterų Būrelyje. 1952 m. su Jonu Rinkevičiumi sukūrė šeimą ir buvo stipriai ekonomiškai susitvarkę, savo ištekliams nebuvo šykštūs lietuviškiems reikalams.

Tebūnie Tau, Onut, lengva tolina nuo Tėvynės mus priglaudusi svetinga Kanados žemelė. Ilsėkis ramybėje. (sh)

OPPORTUNITY FOR
PROFESSIONAL HELP
For 313 bed General Hospital
REGISTERED RESPIRATORY
THERAPIST
Must be C.R.T.T. or Eligible for
certification. For all shifts
REGISTERED NURSES
For all services and all shifts.
Salary commensurate with experience
and ability. Liberal personnel policies
& fringe benefits. Apply call or write
to: Personnel Office
ST. MARY'S HOSPITAL
129 N. 8th Street
East St. Louis, Ill.
618-274-1900
An Equal Opportunity Employer (16)

• PERKANT IR PAR-
DUODANT NAMUS prašo-
me kreiptis į ČIPKUS
REALTY, 31715 Vine St.,
Willowick, Ohio 44094. Tel.
913-0910.

Rochester

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Rochesterio ir apylinkės lietuviai gražiai paminėjo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 62-sias metines.

Minėjimas buvo pradėtas vasario 13 dieną, kai mieste meras Tomas Ryan įteikė lietuvių delegacijai proklamaciją, skelbiančią "Lietuvių Dieną" Rochesteryje. Delegacijai iš 18 asmenų vadovavo J. Jurkus, ALT skyriaus pirmininkas, kuris savo padėkos žodyje priminė lietuvių ir visų rusų pavergtų tautų neatlaidžią kovą už išsilaisvinimą iš bolševikų vergijos.

Vasario 17 d. minėjimas buvo pradėtas šv. Jurgio lietuvių katalikų parapijos bažnyčioje šv. mišiomis už žuvusiu Lietuvos laisvės kovotojus ir kankinius. Mišias atnašavo klebonas Tėvas Justinas Vaškys, asistuojamas kun. Adolfo Stašio. Tėvas Vaškys, pristatydamas svečią kun. Stašį, kaip nepailstantį kovotoją už Lietuvos laisvę, paminėjo daugelį šių laikų didvyrių kankinių, už kuriuos prašė pasimelsti, kad jie nepalūžtų nelygioje kovoje. Kun. Ad. Stašys savo jautriame pamoksle stiprino viltį į netolimą Lietuvos ir kitų pavergtų tautų prisikėlimą laisvam gyvenimui, griuvus rusų imperijai. Evangelijos ištraukas paskaitė Rasutė Krokytė ir patriotinį eilėraštį paskaitė poetė K. Miškinienė. Mišių metu giedojo vietos L. B-nės choras, diriguojamas R. Obalio, vietoj išvykusio J. Adomaičio. Vargonais grojo Danutė Staškevičiūtė. Pamaldose dalyvavo su vėliavomis, visos organizacijos, vadovaujant Gudyno posto veteranams Algirdui Bartmanui ir Viktorui Vaitoniui. Mergaitės tautiniais rūbais pasipuošusios atnešė prie altoriaus gėles.

Pagrindinis minėjimas įvyko 3 val. p. parapijos salėje, kurį puikiai pravedė prof. dr. A. Klimas. Legionieriams įnešus Lietuvos ir Amerikos vėliavas ir sugiedojus himnus, klebonas Tėvas J. Vaškys sukalbėjo

Pagrindinis kalbėtojas Vasario 16 minėjime Rochestery kun. A. Stašys, ALT sekretorius.

malda, o choras, diriguojamas R. Obalio pakiliai, padainavo Lemberio "Iš visų kraštų", J. Stroliaus "Lineilus roviau", "O, Nemune", Stasio Šimkaus "Atsisveikinimas su giria" ir P. Vaičiūno "Nurimk, sesute!" Pianinu akompanavo D. Staškevičiūtė. Po to sekė sveikinimai. Kongresmano Frank Horton'o vardu kalbėjo jo asistentas Arthur Kelly.

Pagrindinę kalbą pasakė kun. Adolfas Stašys, Amerikos Lietuvių Tarybos ilgametis sekretorius, iš Chicago. Jis savo kalboje ribojosi tarptautinių įvykių aptarimu, liečiančių pavergtų tautų bei Lietuvos reikalus bei galimybes išsilaisvinti. Jo puikiai paruošta kalba, trukusi 45 min., buvo su dideliu dėmesiu publikos išklausa. Nežiūrint, kad sumažėjo mūsų kolonija, buvo surinkta aukų minėjimo metu ir po minėjimo 2054 dol. ALT'o skyriaus valdyba dėkinga svečiui, atvykusiam savo išlaidomis ir savo 50 dol. auka padidinu-

siam surinktų aukų sumą.

Amerikos vyriausybei skirtą rezoliuciją perskaitė Lina Klimaitė. Pagerbti Lietuvos savanoriai: P. Druseikis, Z. Arlauskas ir Ed. Petkevičius.

Minėjimas buvo baigtas menine programa, kurią atliko lituanistinės mokyklos mokiniai: Lina Alvarado, Rūta ir Darius Kiršteinai, po kurios sekė tautinai šokiai, kurių grupė, vadovaujama Jadvygos Reginienės, grakščiai pašoko keletą tautinių šokių.

Vaidžiai iš minėjimo buvo parodyti per televiziją 10 kanalą per žinias. Radijo programą lietuvių ir anglų kalbomis pravedė R. Kiršteinai. (j. j.)

MACHINE OPERATORS
MACHINE SET-UP
FOR
BROWN & SHARP SCREW
MACHINES
HARDINGE AHC HARDINGE HNC
WARNER & SWASEY IAB
FOR
PART TIME EVENING HOURS
4 P.M. TO 9 P.M.
TECHNICAL DEVELOPMENT
COMPANY
24 E. GLENOLDEN AVE.
GLENOLDEN, PA. 19036
215-583-9400 (10-14)

Dalis publikos Vasario 16 minėjime Rochestery. Pirmoje eilėje sėdi iš kairės: J. Jurkus, Tėvas J. Vaškys, kun. A. Stašys, A. Kelly ir prof. dr. A. Klimas.

TOOL MAKERS N/C MILLING MACHINE OPERATORS

2ND SHIFT

Minimum 5 yrs. experience. Must possess own tools. Competitive wage and benefit package, 10% 2nd shift bonus. Convenient location with parking. For applications and information call
216-523-6020.

GENERAL ELECTRIC

1751 East 23d St., Cleveland, Ohio 44114

Equal Opportunity Affirmative Action Employer M/F

(9-14)

Lietuvių Namai Clevelande gerosė rankosė

Clevelando lietuvių namų ir klubo direktorių tarybos pirmininkas Romas Bublys, artėjant metiniam akcininkų ir narių susirinkimui, atsakė į šiuos Dirvos klausimus.

— Kas yra Lietuvių Namai?

— Lietuvių Namai yra akcinė bendrovė, inkorporuota Ohio valstijoje Lithuanian Village Inc. vardu Lietuvių namų akcininkai yra tik lietuviai. Akcininkų mes turime maždaug 850. Viso akcijų parduota virš 7800. Namai yra didelis lietuvių turtas, kuris tu-

ri būti tinkamai saugomas ir privalo tarnauti lietuvių reikalams. Dėl to direktorių taryba yra nutarusi visas žemutiniame aukšte esančias patalpas duoti lietuvių organizacijų posėdžiams ir susirinkimams nemokamai. Jau porą metų tuose kambariuose ir salėje kiekvieną vakarą vyksta įvairūs susirinkimai ir posėdžiai, kartais net pritrūksta kambarių. Du kartus savaitėje Lietuvių namuose vyksta lietuvių kalbos pamokos angliškai kalbantiems, kurias labai sėkmingai veda dr. D. Tamulionytė.

— Ar Lietuvių Namai ir Lietuvių Klubas yra ta pati organizacija?

Lietuvių klubas yra atskira korporacija, kuri atleista nuo federalinių mokesčių. Šiais metais klubui sukako 60 metų. Tuo tarpu Lietuvių namų bendrovė, kuri yra žymiai jaunesnė už klubą, privalo mokėti pelno mokesčius. Klubo nariai turi kasmet užsimokėti nario mokesį. Gi kurie nori turėti teisę balsuoti, privalo taip pat turėti nors vieną Lietuvių namų akciją. Iš klubo pajamų skiriame paramą įvairiems lietuviškiems reikalams. Taip pat jau treči metai skiriame \$1000 kultūrinę ir visuomeninę premiją, kurias yra gavę žurn. Vacys Rociūnas, muz. Ona Mikulskienė ir LB pirm. Jurgis Malskis.

— Kokia yra Lietuvių Namų finansinė padėtis?

— Lietuvių namų pajamos ateina iš dviejų pagrindinių šaltinių — patalpų nuomų ir salės bei kambarių naudojimo banketams, vestuvėms ir kitiems socialiniams reikalams.

Patalpų nuomininkai yra Lietuvių klubas (baras ir Gintaro valgykla). Adv. Širvaičio įstaiga, Graphic Control Corp., Čiurlionio ansamblis. 1979 nuomų gauta \$34,500. Pajamos iš salės, banketų, vestuvių ir kitų parengimų — buvo \$86,600, Palyginus su 1978 metais, Lietuvių namų salės bendrosios pajamos paaušo \$60,000. Malonu pranešti, kad 1979 Lietuvių namai parodė \$2806 gryno pelno, kai 1978 ir 1977 buvo po kelis šimtus nuostolio, o 1974 metais nuostolio buvo net \$15,000.

Kad galėtume namus pastatyti ant tvirtesnių finansinių pamatų ir panaikinti per šešerius metus susikrovusį deficitą, kambarius ir salę nuomojame ir nelietuviams. Tačiau jokių būdu neatsisakome namų pagrindinio tikslo — tarnauti lietuviškiems reikalams.

Namų eksploataciją plė-

Lietuvių namų ir klubo pirmininkas Romas Bublys lietuviškai dekoruotoje Gintaro valgykloje tariasi su reikalų vedėju Ričardu Armonu, kaip sumažinti valgyklos išlaidas ir padidinti pelną.

J. Garlos nuotr.

dami, prašome lietuviškas organizacijas savo parengimus registruoti pas vedėją jau dabar kad ir iki 1983 metų.

— Girdėjome, kad jūsų kadencija direktorių taryboje baigiasi. Ar kandidatuosite naujam terminui?

— Kaip žinote, direktorių taryba susideda iš 12 asmenų. Kiekvienais metais renkami keturi direktoriai trijų metų terminui. Mano kadencija baigiasi su šiuo susirinkimu, kuris įvyks kovo 16, bet aš kandiduoju toliau naujam trijų metų terminui.

Bandant parinkti direktorius iš kandidatuojančių sąrašo, manau, yra itin svarbu atsižvelgti į kandidato kvalifikacijas, į jo galimą įnašą namų gerbūviui. Tad mano nuomone iš šių metų kandidatų išsiskiria du asmenys, būtent, adv. Algis Šir-

vaitis ir Raimundas Butkus. Adv. Širvaitis jau baigia antrą kadenciją. Būdamas advokatas, yra būtinas direktorių tarybai. Susiduriant su legaliais klausimais, svarbu turėti teisinį patarėją direktorių posėdyje. Raimundas Butkus yra vienos paskolų bendrovės viceprezidentas. Jis namams būtų reikalingas kaip finansininkas. Direkcija šios srities žinovo savo sudėtyje neturėjo. Taigi ir jo išrinkimams būtų namams naudingas.

Visos direktorių tarybos vardu noriu padėkoti visiems lietuviams bei mūsų organizacijoms už paramą Lietuvių namams. Kviečiu dažniau aplankyti namus, klubą, Gintaro valgyklą ir taip pat kviečiu visus dalyvauti metiniame susirinkime, kuris įvyks kovo 16 d., 12 val. Lietuvių namų salėje.

GERIAUSIA DOVANA BET KOKIA PROGA

Rasite pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicago

NORMANA BURŠTEINA

185 North Wabash Avenue
Chicago, Ill. 60601 2nd Floor

DIDELIS PASIRINKIMAS
PUOŠNIŲ IR PASKUTINIS
MADOS KAILIŲ!

Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489
(buto)

1980 KELIONĖS Į LIETUVĄ AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU (ESTABLISHED IN 1959)

1-OS SAVAITĖS KELIONĖS IŠ NEW YORKO IR BOSTONO

\$ 895.00 — Gegužės 12 d., rugsėjo 15 d., rugsėjo 23 d., spalio 6 d., spalio 19 d.
\$ 995.00 — Gegužės 25 d., birželio 8 d., birželio 23 d. (Šokių ir Dainų šventė).
\$1040.00 — Birželio 29 d., rugpjūčio 10 d.

2-JŲ SAVAIČIŲ KELIONĖS IŠ NEW YORKO IR BOSTONO

\$1295.00 — Birželio 13 d., rugpjūčio 18 d. (Su Ryga ir Leningradu)
\$1400.00 — Rugpjūčio 10 (6 dienos Romoje).
\$1445.00 — Birželio 23 (Su Šveicarija ir Vokietija).
\$1445.00 — Birželio 29 d. (Su Švedija ir Danija).

Kelionėms iš Chicago pridėti prie kainos dar \$100.00. (Visos kainos apskaičiuotos asmeniui gyvenant dviese kambaryje).

* ALL PRICES SUBJECT TO CHANGES AND INCREASES IN 1980.

Užsiregistravusiems padedame įsigyti pasus, sutvarkome visus, kelionei reikalingus, dokumentus, gauname vizas.

DAROME ČIA PAT VIETOJE PASO IR VIZOS NUOTRAUKAS!

VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS! PRAŠOME REGISTRUOTIS!

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Telephone: (312) 238-9787

IMMEDIATE OPENINGS FOR N/C PROGRAMMER (ADAPT EXPERIENCE NECESSARY) TOOLMAKERS

The above openings require a minimum of 5 years exp. Competitive wages. Excellent benefits and working conditions. Convenient location with parking Call 216-523-6020 for application.

GENERAL ELECTRIC

1751 E. 23rd St., Cleveland, Ohio 44114
Equal Opportunity Affirmative Action Employer M/F

(8-11)

Po sėkmingai Clevelando vyčių surengtos Religinės Šalpos parodos apie religijos persekiojimą Lietuvoje. Stovi iš kairės: B. Augustienė, V. August, V. Kuncaitis, kun. K. Pugevičius — Lietuvių katalikų tarybos ir religinės šalpos direktorius, E. Kuncaitenė, N. Kersnauskaitė, kun. G. Kijauskas, S.J. ir arch. E. Kernauskas.

V. Bacevičiaus nuotr.

Tėvų komiteto pirm. J. Gudėnas dėkoja J. Budrienei režisavusiai A. Balašaitienės parašytą vaizdelį "Skautų kaimas", kuri suvaidino blynų baliuje Clevelando skautai ir skautės.

V. Bacevičiaus nuotr.

PASISEKĖS BLYNŲ BALIUS

Clevelando Pilėnų skautų tunto tėvų komiteto ruoštas tradicinis Užgavėnių blynų balius, nepaisant blogo oro, susilaukė daug svečių. B. Mainelienės, Nagevičienės ir M. Puškorienės kepti blynai turėjo didelį pasisekimą. Skautai suvaidino s. Aurelijos Balašaitienės parašytą vaizdelį "Skautų kaimas". Pasiruošti padėjo v. s. J. Budrienė, jai daug talkino Algis Miškinis, Vytauto draugovės draugininkas.

Artistai savo roles atliko gerai. Laisvas laikymasis scenoje, naturalūs judėdžiai ir geras lietuvių kalbos vartojimas patenkino žiūrovus. Pagrindinis asmuo buvo draugininkas, kurį vaidino Rytas Urbaitis, turįs nemažai gabumų scenai. Linas Biliūnas žavėjo publiką, ne tik gražia lietuvių kalba, bet ir naturalia vaidyba. Paulius Tallat-Kelpša, Darius Minkūnas, Ričardas Matas, Petras Stungys, Saulius Muliolis, Antanas Taraška, Marius Kempė, Paulius Žiedonis, Darius Motiejūnas, Paulius Jana-

vičius ir mamųčių rolėse: Vilija Banionytė ir Rima Apanavičiūtė, puikiai atliko savo roles. Jonas Muliolis gražiai skaitė pranešimus.

Clevelando Skautija turėtų pagalvoti apie įkūrimą teatralinio vieneto, kuris pilnai sugebėtų lenktyniauti su kitų vietovių scenos mėgėjais ir ypatingai pasitarnautų lietuvių kalbos išlaidkymui.

Po vaidinimo, komiteto pirmininkas Jonas Gudėnas padėkojo skautams, svečiams, šeiminkėms, skautų tėveliams ir visiems skautų rėmėjams, o s. Balašaitienei ir v. s. J. Budrienei įteikė po vertingą istorinę dovaną Vilniaus Universiteto 400 metų sukaktuvinį medalį. Po to pakviestė tėvų Kidykai sukalbėti vakarienes malda. Svečiams prie stalų patarnavo tvarkingai uniformuoti skautai. Po vakarienes šokiams grojo Strimačio orkestras ir veikė vertinga loterija. Vakaras praėjo jaukioje nuotaikoje. Vakaro pelną tėvų komitetas kasmet skiria Pilėnų tunto vasaros stovyklai. Clevelando Pilėnų skautų tuntui vadovauja jaunas

Skautai pasiruošę aptarnauti balius svečius.

V. Bacevičiaus nuotr.

MOKAME AUKŠČIAUSIĄ NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$100
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$100
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$100
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$100
72 mėnesiams

Indėlius galima išimti bet kuriuo laiku. Tačiau už taupymo pažymėjimus, kurie išduoti 1979 m. liepos 1 d. vieniems metams ar ilgiau, nuošimtis nebus mokamas už 6 mėnesius, jei juos išimsime anksčiau nustatyto laiko. Jei indėliai deponuoti tik metams ar trumpesniai laikui, tada nuošimčiai nebus mokami už 3 mėnesius, išėmus juos anksčiau nustatyto laiko. Šiuo atveju už išimtą sumą bus mokami tik reguliarūs taupymo nuošimčiai.

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/2%

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas metų ketvirčiais.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street

481-3008

32800 Center Ridge Road 13515 Euclid Ave.
779-5915 681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

FLSK

ir energingas tuntininkas
ps. Remigijus Belzinskas.
(jb)

CLEVELANDO PARENGIMAI

• KOVO 15 D. Pietų Amerikos lietuvių jaunimo koncertas. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• KOVO 16 D. Lietuvių Namų metinis susirinkimas.

• KOVO 23 D. Kaziuko mugė.

• KOVO 30 D. 4 v. p. p. Religinis koncertas Dievo Motinos bažnyčioje. Atliks Čiurlionio ansamblis.

• BALANDŽIO 6 D. studentų ateitininkų ruošiami Velykų šokiai Lietuvių Namuose.

• BALANDŽIO 12 D. Dirvos 65 metų sukaktuvinis koncertas. Programą atliks solistė B. Dapšienė iš Los Angeles. Koncertas įvyks DMNP parapijos salėje.

• BALANDŽIO 13 D. BALF metinis susirinkimas.

• PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY. 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 913-0910.

• BALANDŽIO 19 D. moksleivių ir studentų ateitininkų tradicinis literatūros vakaras Lietuvių Namuose. Dalyvaus rašytojas Jurgis Jankus.

• BALANDŽIO 20 D. Madų paroda. Rengia Vyr. Skaučių Židins.

• BALANDŽIO 26-27 D. Ateitininkų šeimos šventė.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽINGAI. Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminius ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

CICHOCKI LEGAL CLINIC

6428 St. Clair Avenue.

216-641-3942

"Legal Services at Reasonable Prices"
S A V E

(10-15)

JOBS ★ JOBS ★ JOBS ★ JOBS ★ JOBS ★ JOBS ★ JOBS ★ JOBS

LOOKING FOR WORK?

We Have All Types of Jobs for Economically Disadvantaged People:

- ON-THE-JOB-TRAINING
- SKILLED AND UNSKILLED JOBS
- OFFICE WORK AND INDUSTRIAL JOBS
- OPPORTUNITIES FOR ADVANCEMENT
- CAREER TRAINING

Please Call 216-382-5741
Mon.-Fri. 9 a.m.-5 p.m.

ATTENTION EMPLOYERS

Looking For Good Workers?

- WE OFFER:
- RELIABLE AND RESPONSIBLE WORKERS
 - ALL TYPES OF JOBS FILLED
 - EMPLOYERS REIMBURSED FOR ON-THE-JOB TRAINING

Please Call 216-382-5741
Mon.-Fri. 9 a.m.-5 p.m.

YOUNG ISRAEL EMPLOYMENT BUREAU

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamautojai. Nelaimės valandose suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

MEMBER OF

NATIONAL

HOME

**RELOCATION
SERVICE, INC.**

DIRVA

ALTO IR LB SANTYKIAI

Amerikos Lietuvių Tarybos vasario 22 d. sušauktame valdybos posėdyje buvo susipažinta su JAV Lietuvių Bendruomenės pirm. V. Kutkaus atsakymu į Alto pasiūlymą pasikeisti ryšiniškais ir šaukti abiejų institucijų atstovų pasitarimus kylantiems neaiškumams išaiškinti. Nesulaukus tiesioginio pritarimo tam siūlymui, bet rodant prielankumą sudaryti bendrą komisiją nuomonėms suderinti, nutarta, kad abiejų veiksmų pirmininkai su savo parinktais kitais atstovais susisiektų ir darytų pastangų išsiaiškinti, kaip būtų galima geriau suderinti darbus Lietuvos reikalais.

• **Dr. Kazys Šidlauskas**, ALT pirmininkas, paruošė memorandumą apie dabartinę padėtį Lietuvoje, ypač atkreipiant dėmesį į okupantų daromus Helsinkio susitarime patvirtintų žmogaus teisių laužymus. Memorandumas, drauge su turimų lietuvių politinių kalinių sąrašų, pasiųstas Jung-

tiniam Amerikos Pabaltiečių komitetui Washingtone, kad drauge su atitinkamais latvių ir estų memorandumais būtų įteikta JAV vyriausybei įstaigoms.

• **Dail. Algirdas Kurauskas** sukūrė viršelį ir aplancką Bronio Railos knygai "Vaivos rykštė", kurią išleids Vilties leidykla.

• **Albinas Stukas**, iš Elizabeth, siųsdamas Dirvai auką 20 dol. rašo: "Tęskite lietuvišką darbą ir lietuvišką žodį. Stiprinkite kovą prieš komunizmą. Linkiu jums drąsos ir ištvermės, o mes lietuviai su jumis".

• **Dail. Jadvygos Paukštienės** meno kūrinius paveikslus galima įsigyti pas: A. Bacevičių, 114 Grasmere St., Newton, Ma. 02158.

EAST CHICAGO

LB EAST CHICAGOS APYLINKĖS SUSIRINKIMAS

JAV Lietuvių Bendruomenės East Chicagos apylinkės valdyba šaukia visuo-

tinį apylinkės narių susirinkimą sekmadienį, kovo mėn. 23 d. tuoj po lietuviškų pamaldų (11 val. 30 min.), šv. Pranciškaus lietuvų parapijos patalpose, Harbor, Ind. Visi apylinkės lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti.

Susirinkimo barbotvarkė: 1. Susirinkimo atidarymas, 2. Mirusiųjų narių pagerbimas, 3. Prezidiumo sudarymas, 4. Praėjusio visuotinio narių susirinkimo protokolo skaitymas, 5. Valdybos pranešimas: a) bendroji veikla, b) piniginių apyskaita, 6. Revizijos komisijos pranešimas, 7. Diskusijos dėl pranešimų ir apyskaitų tvirtinimas, 8. Vidurio Vakarų apygardos atstovo žodis, 9. Naujos valdybos rinkimai, 10. Revizijos komisijos rinkimai, 11. Klausimai ir sumanymai, 12. Susirinkimo uždarymas.

Apylinkės Valyba
(Sk.)

Aukos Dirvai

Atnaujinami prenumeratoratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

Dr. J. Sandargas, Ormond Beach	7.00
J. Deksnys, Vineland	7.00
P. Račkauskas, Dorchester	2.00
T. Ramonis, Hollywood ..	2.00
K. Dulys, Crownsville ..	7.00
D. Sulmar, Drexel Hill ..	2.00
S. Pautienienė, Cicero ..	2.00
K. Pažemėnas, Palos Verdes	7.00
J. Jurkus, Rochester	5.00
E. Balceris, Santa Monica	10.00
A. Keturakis, Boston	2.00
V. Vilčinas, Racine	5.00
Clevelando Vyrų Oktetas	15.00
Š. Valiukėnas, Springfield	12.00
V. Požėla, Omaha	2.00
V. Tallat-Kelpša, Chicago	2.00
E. Švažienė, Downer Grove	7.00
S. Baras, Palos Park	12.00
K. Puskunigis, Chicago ..	2.00
Dr. J. Juodikis, Forest Park	15.00
N. Shutterly, Silver Spring	7.00
A. Dirgėla, Chicago	2.00
St. Sližys, Dearborn	2.00
S. Vilinskas, Windsor	2.00
Dr. F. Tallat-Kelpša, Evergreen Park	7.00
J. Okunis, Flushing	10.00
Dr. E. Čeičys, Parma	7.00
A. Daunys, Syoset	7.00
K. Černius, Chicago	7.00
V. Kažemekaitis, Racine	2.00
J. Bevinas, Sarasota	2.00
V. Markevičius, Chicago	2.00
J. Preibys, Detroit	7.00
J. Kučinskas, Miami Beach	7.00
R. Guzulaitis, Indianapolis	10.00
Dr. R. Patt, Cleveland ..	7.00
G. J. Carpenter, Edmonds	7.00
V. Rack, Eastlake	7.00
V. Jakonis, Montreal	2.00
J. Rumbutis, Geneva	7.00
J. Liubinas, E. Chicago ..	2.00
B. Žiugžda, Cleveland ..	7.00
K. Domarkas, Highland ..	7.00
V. Matulaitis, Chicago ..	7.00
Dr. S. Paulauskis, Quincy	5.00
A. Balsys, New York	5.00

DIRVOS NOVELĖS KONKURSO PREMIJOS ĮTEIKIMAS

Valentinai Ūselienei

įvyks š. m. kovo 16 d.,
sekmadienį, 4 val. p. p.

KULŪROS ŽIDINYS, BROOKLYNE, laike Korp! Neo-Lithuania rengiamų politinių svarstybų tema "Lietuvos reikalai dabartinių įvykių šviesoje". Simpoziumo dalyviai: prof. dr. D. Krivickas, prof. dr. Br. Nemickas, Br. Bieliukas ir V. Vaitiekūnas.

Po svarstybų bus užkandžiai ir kava. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

**Korp! Neo-Lithuania
New Yorke**

S. Baras, Palos Park	12.00
K. Puskunigis, Chicago ..	2.00
Dr. J. Juodikis, Forest Park	15.00
N. Shutterly, Silver Spring	7.00
A. Dirgėla, Chicago	2.00
St. Sližys, Dearborn	2.00
S. Vilinskas, Windsor	2.00
Dr. F. Tallat-Kelpša, Evergreen Park	7.00
J. Okunis, Flushing	10.00
Dr. E. Čeičys, Parma	7.00
A. Daunys, Syoset	7.00
K. Černius, Chicago	7.00
V. Kažemekaitis, Racine	2.00
J. Bevinas, Sarasota	2.00
V. Markevičius, Chicago	2.00
J. Preibys, Detroit	7.00
J. Kučinskas, Miami Beach	7.00
R. Guzulaitis, Indianapolis	10.00
Dr. R. Patt, Cleveland ..	7.00
G. J. Carpenter, Edmonds	7.00
V. Rack, Eastlake	7.00
V. Jakonis, Montreal	2.00
J. Rumbutis, Geneva	7.00
J. Liubinas, E. Chicago ..	2.00
B. Žiugžda, Cleveland ..	7.00
K. Domarkas, Highland ..	7.00
V. Matulaitis, Chicago ..	7.00
Dr. S. Paulauskis, Quincy	5.00
A. Balsys, New York	5.00

P. Januška, Windsor 2.00
P. Sidzikauskas, San Jose 5.00
V. Šalčiūnas, Debran 3.00
LB East Chicagos Apylinkė

PHILADELPHIA

LAUKIA GINTARO IŠ MONTREALIO

Philadelphia ir apylinkės laukia GINTARO ansamblio iš Montrealio, šeštadienį, balandžio 12 d., 7 val. vak. Lietuvių Namuose, 2715 E. Allengheny Ave. Ansamblių sudaro 70 jaunuolių. Jų programa tai dainų ir šokių pynė su liaudies instrumentų palyda. Ansamblio vadovė yra Rasa Lukoševičiūtė. Balandžio 13 d., sekmadienį, pakeliui į namus GINTARAS gastroliaus "angliakasių Lietuvoje" Pottsville, Pa. Philadelphijos koncertą rengia Philadelphijos ir Pietinės New Jersey LB Apylinkės, o Pottsville Lietuvos Vyčių 144-ta kuopa.

**OPPORTUNITY FOR EXPERIENCE
DESIGNERS
LAYOUT CHECKERS
FOR MACHINE TOOLS
AUTOMATION
13 PAID HOLIDAYS
VACATION PAY
BONUS PLAN
TOP RATES
PAID RELOCATION
MARVEL DESIGN CORP.
285 JAMES ST.
HOLLAND, MI. 48423
(616) 399-1520
(313) 963-3081 (10-15)**

WANTED EXPERIENCED ESTIMATORS

Light and heavy steel plate and structural fabrication. Must be able to take off material from custom blueprints and have knowledge of labor hours required for fabrication. Applicant must have experience in this field to apply. Salary commensurate with experience. Apply or call to Mr. MIKE PETROVICH.

IRWIN STEEL FABRICATORS
1545 WHIPPLE RD. S.W.
CANTON, OHIO 44708
216-477-4585
An Equal Opportunity Employer (9-15)

OFFSET LITHO dot etchers. Experienced lithoartists for new hi quality laboratory type facility, many benefits including 4 day work week. 316-921-5600. (10-15)

WANTED 1ST CLASS SKILLED HORIZONTAL BORING MILL HANDS

**N. C. OPERATORS
MACHINE BUILDERS**
For day and night shifts. We offer top wages and benefits. Steady employment.
PIC-O-MATIC SYSTEMS
3795 Commerce
Sterling Hts., Mich.
313-939-9320 (10-13)

Tyliai didžius lietuviybės išlaikymui

darbus dirbusiai

A. † A.

MARIJAI KNYSTAUTIENEI

Amžinybėn iškeliauvus, nuoširdi užuo-

jauta jos dukrai p. GRAŽINAI, žentui

Dr. KENTERIUI, vaikaičiams VIKTO-

RUI, JUNIUI ir ALMUI.

Liūdinti

Danutė Venclauskaitė

Tragiškai žuvus

DR. JUOZUI MAČIUI,

sūnui dr. JUOZUI MAČIUI ir dukrai LAI-

MAI KARNITIS reiškiame nuoširdžią užuo-

jautą

Ohio Lietuvių Gydytojų
Draugija

A. A.

ALDONAI MICHELEVIČIENEI

mirus, jos vyrui BRONIUI ir šeimai, reiškia-

me nuoširdžią užuojautą

Valentina ir Elegijus
Sližiai

MARIJAI KNYSTAUTIENEI

mirus, jos dukroms — GRAŽINAI ir AL-

DONAI bei sūnui ERIKUI reiškiu gilią užuo-

jautą

A. Mačionis

St. Petersburg, Florida